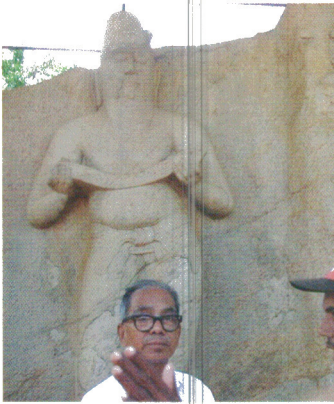

जिम्बिगु श्रीलंका भ्रमण

व्यक्तिसिद्धिं स्वयंभूमस्य बुद्धमिति

संग्रह-कर्ता

पुष्पमाया शाक्त्या जीवन् डायरी

ललित पट्टन नगरया विद्याधर संस्कारित
यशोधरा महाविहार (बूबहा) या कुलपुत्र रत्नराज
बज्राचार्य (नांतां) या सुपुत्र जुवराज बज्राचार्य व
अनया धर्मपत्नी विष्णुमायाया सुपुत्री पुष्पमायाया जन्म विक्रम
सम्बत १९९९ साल श्रावण कृष्ण त्रयोदशी खुनु नुवाकोट जिल्लाया
सुगतपुर त्रिशूली बजारे जूग खः।

थःअबु जुवराज त्रिशूलीया सकल यजमानपिनि छम्हजक
पुरोहित जुया त्रिशूलीहे निवास याना च्वंगु खः । उगु अबस्थाय् अन
छुं स्कूल म्दुगु कारणं याना थःगु छें हे साधारण मज्जिमगागु
नेपालभाषा व नेपाली भाषां च्वेगु ब्वनेगु मात्र याय्फैकथं शिक्षा
प्राप्त जुल । मचाबले थःस्वया न्हापा छम्ह ततादुम्ह मम्वागु व
२००६ सालेतिनि छम्ह क्यहें दुगु चिकिचाधंगु परिवार जूगुलिं
छेंयागु व्यस्त बातावरणं याना मेगु पिनेयागु छुं शिक्षा हासिल
याय्मखं । थः वःचाधिकःबले थःगु कुलछें बूबहाले वेवले निनिपिं
५म्ह दुपिं मध्ये आपायाना नागबहाले बियातःम्ह बुधमायाया काय्
रामकाजी व इल्हाननी बियातःम्ह बालकुमारीया काय् वेखारत्न (
गोराम) अले हःखाय् बियातःम्ह कृष्णमायाया म्हायाय्पिं पुनमाया व
लक्ष्मीकुमारीपिं वथें महावौद्रे बियातःम्ह कान्छीया काय् बाबुकाजी
पिं नापलायगु संयोग चूलाईगु । अन्यथा त्रिशूली हे अपो समय बिटे
ज्वीगु जुयाच्वन । भिछेंबहाले जसोमाया नांम्ह निनिछम्ह दु धाई
थःमं गुबले नापमला, वया काय्पिंनं दुसां थःमं नापमलागुलिं मस्यू ।
थःअबुया हानं लिपा काय् छम्ह व म्हायाय् छम्ह बूम्हनं मदया
वंगुलिं थःहे काय्मचाथें जुया छें मांबौया मन तय्माला च्वनीगु ।

२०१४ सालं आकाभाकां अबुयात प्वास्पाईगु रोग जुल ।
उबले त्रिशूली वासः याय्त हस्पिटल म्दुनि, उकिं थःगुकुले हे वया

निनिया कायपिंगु सल्ला अनुसार शान्तभवने यंका वासःयाके यंकेगु जुल । वासलं नं छं फाईदा मजुल, आखिर २०१५ साल आषाढ पुन्हीखुनु थःपत्नी व म्ह्याय् निम्ह तोता परलोक जुयावन । थः अबुया दाजुपिं सप्तराज व पुण्यराज निम्ह दुसां थःस्वयां न्हापा हे बुटवले परलोक ज्वीधुंकुगु व सप्तराजया काय गोपाल धैम्हछ्मह दुगुनं थःस्वया न्हापाहे मदय् धुंकुगु, पुण्यराजया सुं दुगु व म्दुगु तकनं मस्यू, उकीसनं उवले बुटवलथ्यंक तापाक यातायातया छं सुविधा म्दुनिगु व सञ्चार सम्बन्ध नं म्दुगुलिं यले बूबहाले च्वपिं तापाःपिं फुकीतस्यें हे दाह संस्कार याय् धका वल । परन्तु थः अबुं न्हापा थः दनिवले हे थः धर्मपत्नीयात „जि सिनावन धासा छं हे दाह संस्कार या, तापाः फुकीतय्त मिं तय्के मते,, धया तःगु दुगुलिं तदनुसार विष्णुमायाहे माःगु दाह संस्कारया ज्या सिधय्कल । थःमं छुंमस्यूगु व थःगुकुले नं थःधाइपिं स्या फुकीत सुंम्दुगुलिं दाह संस्कार सिधय्वं त्रिशूली हे वना मेगु कृयाकर्म यावनेमाल ।

दुस्वया पहाड

अबु परलोक जुस्येलि त्रिशूली थः च्वनाच्वनागु छें नं छेंथुवानं ब्रम्ह्यात दानयाःगु कारणं थः व छें तोता अबुया दच्छ्या कृयाकर्म फुकं मेगु छेंच्वना यावने माल । छेंदुगु वसजात नं मेपिसं ल्हातय् लाकल । थःगु कुलछें नं थःत धाईपिं म्दुगु व थः नं कायमचा मजूस्ये म्ह्याय्मचा जूगु कारणं हानं मचानसे हे कुलछें मचोसे त्रिशूली च्वनाच्वंगु या कारणं याना कुलेच्वंगु पुलांगु छें निनिया काय दाजुपिनिगु सल्लाह कथं विक्री याना त्रिशूली हे जग्गा छकू न्याना छें दय्का च्वनेगु निर्णय याना बूबहाया कुलछें वाध्य जुया मिया छवे माल । वहे छें मियागु धेवां त्रिशूली जग्गा छकू न्याना चीखाचा याना छें छखा दय्का च्वनेगु यात ।

थःगुछें सरेजुया मांम्ह्याय् निम्हस्यें फुफुथे थाज्या थाना दुथे फुथे जीवन निर्वाहयाना दुम्ह छम्ह क्येहे कःघाना च्वन । अबु

मदुस्ये नसें शोकं संतप्त मांयात भलसा व्युव्युं अबुयागु काजक्या फुक सिधेका छें मियागु दांमं चाःथे छें दय्के सिधःबले मां नं विरामि जुल । गोथय् दुपिं साया वथान नं बौयागुनामं दान याना, गुलिं सित, गुलिं मियाछवत । मांयात फुचाःथे वासः यानावंच्वन । तर छुं उपाय लगय् मजुल । थुजागु परिस्थिती थः म्हयाय्या भविष्य विचाःयाना विष्णुमायां पुष्यमायाया विवाह हिरणवर्ण महाविहार (क्वावहा) या गजरत्न शाक्यया काय् धर्मरत्न शाक्य (गुम्ह त्रिशूली हे कार्यक्षेत्रजुया च्वंम्ह) नाप कोति । २०१७ साल जेष्ठशुक्ल षष्टमिखुनु स्थानीय पीठ सुलक्षणा देवीया थासे विवाह सम्पन्न जुल ।

विवाह जूसां अस्वस्थम्ह मांयात तोते मज्युग कारणं मांयात विचाःयाना थःगुहे छें च्वंच्वं ४० न्हु लिपा थःअबुया निदंया तिथि खुनु अर्थात आषाढ पन्ही खुनुहे मामं नं सदांया लागी क्येहें छम्ह जिम्मा बिया परलोक जुयावन । उवले नं दाह संस्कार याना क्येहें छम्ह लहिना छें कब्जेयायुग मतीतया तापाफुकी जूम्हसें मिं तय् धका वल । उवले नं मेपिन्त मयाकुसे मांयागु दाह संस्कार थःमं हे याय्त थः स्वामीयागु वचन कया पूवंका छवत । लत्या सिमधःतले थःगु छें हे च्वना लत्या सिधय्का क्येहें नं ब्वना थः विवाह जूगु छें वया च्वनेगु यात ।

थःछें वौ मां निम्हं मदेका स्वामीया छें वोसां वस्येनसें हे माजु मदुगु गुलातिनि दुगु, क्येहेंभतपिं निम्ह , न्हयसुमस्त निम्ह व विधुर ससःजु छम्ह विचायाना संयमपूर्वक निर्वाह याना माजुया दकिला थःमं हे कोछ्यू वे माल । माजु मदुसां अजिपिके न्यना न्यना सम्पूर्ण गृहस्थीया भार कुविया क्येहेंभतपिं निम्हजाना काय् म्हयाय् अले थःक्येहें समेतं स्वम्ह मचात कत्ताना ससःजु व भातया सेवा याना च्वन ।

२. ससःजुया द्योपाःजुया थःद्योपाःया निमित्तं यले कुलछें वनेमाल । द्योपाःयात मचा खाचा फुककव्वना यले वनाच्वनावले

नेपाले राजनैतिक उठल पुठल जुल । स्वामीया पासापिं फुक राजबन्दी जुल, स्वामीन अण्डरग्राउण्डे चवनेमाल । किजाभत छम्ह दुम्ह नं व्यागःजा नया च्वम्ह जुयानं कलाः काय् म्हाय् स्वम्हं तोता मथ्याम्ह कलानापं प्याहांवना च्वंगुलिं ईपिं नं थःमं हे कत्ताय् म्हागु जुल । थथे मस्त विचायाना च्वच्वं थःस्वामी अण्डरग्राउण्डे प्यला न्याला च्वनेधुंका गृहमन्त्रीपिं नापलाना आश्वासन कया छें चोंवल । परन्तु छुं दिन लिपाहे पक्राउ पुर्जि वोगुलिं सकलें जिल्ला तोता काठमाडौं वना गुप्तबास च्वनेमाल । थ्वहे गुप्तबास जुया च्वना च्वंबले १८ सालया सप्तग्राही योगया भय व्यापक रुपं चर्चा जुल । न्ह्याक्व हे ग्याःसां स्वामी अण्डरग्राउण्डे लागुलिं ससःजुया निर्देशने मचाखाचा कत्ताना त्रिशूलीहे माक्व संयमयाना च्वनेमाल । माजुया दकिला सिधस्येलि थ्वहे साल फाल्गुणं तःधिकःम्ह क्येहेभत धर्मलक्ष्मीया स्वास्थ्य भचा बःमलाना रोगी ज्यू जूगुलिं चिकिधिकःम्ह क्येहेभत ज्ञानीलक्ष्मीया विवाह माजुं कोछिनावंगु अनुसारं कन्यादान जुल । थ्वज्याय् धर्मलक्ष्मी व थः निम्हजाना अजिपिके माःगुतक न्यनेकने याना व्याहाया ज्या सम्पूर्ण यात । थुगरुपं क्येहेभतया विवाह सिधेका क्येहे सन्तु, काय्चा किरणकुमार (बाबुकाजी), म्हाय् सुशीला, काय् प्रदीप व म्हाय्चा रत्नशोभा नापं न्याम्हमस्त कत्ताना त्रिशूली ल्याहांवल ।

३. छुं दिन लिपा नुवाकोट जिल्लाया गतिविधि शान्त जुस्येलि जिल्लाया सामाजिक स्थिति सुचारु रुपं संचालनया निमित्त पुलापिं कार्यकर्तापिं हे माल धका बडाहाकिमं आह्वान यास्येलि थःस्वामी पासापिसहित त्रिशूली थ्यंकः वल ।

२०१८ साल पौषशुक्ल चौतीथःगुगर्भं नं काय्मचा छम्ह जन्मजुल । मचाबू व्यंकेमलानि भूकम्पजुल । मचाबू व्यनेवं छें च्वनेग्याना छें तोता बिहारे च्वनेमाल । छुंदिन लिपा सकसियां भय पाःजुस्येलि छें च्वंवन ।

मचाबुयां निला दुबले किजाभतया जहान शान्ति विरामीम्ह
थःछें वनाच्वंम्ह तचोजुया कयाहय् माल, हया वैद्यक्यना वासःयासां
कन्हेखुनु हे परलोक जुयावन । मचाबू शरीर छुं हे ल्याचा मयास्ये
फुकक ज्या थःमं हे याय्माल । तःधिकःम्ह क्येहेभत नं रोगीजुया
लासाय् लानाच्वन, लिपा किजाभतं नं थ्याम्ह कला मदुस्येलि
मथ्याम्ह कला व्वना छें वल । दूब्यंके धुनेवं हानं गामे हे वन ।

२०२० सालया फुलपाती खुनु तःधिकःम्ह क्येहेभत नं परलोक
जुल । न्यने कने नापं ज्यानापं व्यंकाच्वंम्ह क्येहेभत नं परलोकजुल ।
दकिला छु सिधल किजाभत रबिरत्न न्हापा अलग्ग नया, अलग्ग
ज्यायाना च्वंम्हसें काय् किरण व म्ह्याय् रत्नशोभायात ह्येका
थःथाय् तया छेंनं खुया पूर्णरुपं अंशवण्डा याना व्यागलं च्वन ।
छेंच्वंगु पसः थःगुभागे काल, परन्तु पसः त्यकेमजू । पसः सुनाः
वस्येलि हानं मस्त व्वना गामे हे च्वंवन । लिपा गामे मस्त
लालावाना तल धागु समाचार वस्येलि मस्त थःथाय् हे हया लहीहय्
माल । उबले नस्ये चिरिमां व बौ नाप च्वनेगु ईच्छा मयास्ये छें हे
च्वनेगु यात ।

२०२२ सालं थःत वातरोगं कया दना तकनं ज्वी मफुत,
उबले चिल्मेया तातोपानी वनेगु चूलागुलिं लालबीरपिं नापं
तातोपानी वना वस्येलि वातरोग शान्त जुल । थुबले निसें जीवने छुं
भचा सुख व शान्ति या अनुभव जुल । म्ह्याय् काय् काय्चा
म्ह्याय्चा क्येहे पित्त कत्ताना आखः वोंकेगु सुसाः कुसाः याय्गु
भात व ससःजुया सेवा याय्गु अले काय् सुखकुमारयातः व्वलंकेगु
नित्यकर्म जुल । नापनापं छें वैपिं ईष्ट मित्र पिं सकसितःनं संग्रह
यायां वन ।

थ्वहे क्रमे म्ह्याय् सुशीलाया एस.एल.सि. वीमु ई वल ।
उबले नुवाकोट जिल्लाय् एस.एल.सि. या परिक्षा केन्द्र मदुगुलिं
म्ह्याय् व काय् सुखकुमार निम्हं व्वना श्रीघःले धम्मावती गुरुमांया

धर्मकीर्ति विहारे चवना म्हयाय्यात जांच बीकल । उबले नकतिनि
गोःआखः जक सःम्ह सुखकुमारं मंगल सूत्र व्वना जांच व्यूबले पास
जूगुलिं मा.गुणवती गुरुमानं स्वंगू सफू सुखकुमारयात पुरस्कार व्यूगु
खः ।

२०२६ सालं फाल्गुणं सुखकुमारयात म्हय् ग्लाय्न् वल । १०
न्हुतक त्रिशूली हस्पताले तया उपचार जुल । उबले डा.
छबिन्द्रलाल प्रधानांगं खूब मेहेनत याना म्ह छम्हं न्यं मन्यं मदेक
वोगु ग्लाय्न् यात छथाय्हे पाकेज्वीके मव्यूस्ये उपचार याना
ग्लाय्न्या कीटाणु निर्मूल याना लाय्का बिल ।

जाती संग्रह

थःवौ परलोक जुस्येलि थःचवना चवनागु छें तोता मेथाय्
च्वंस्यें निस्यें थः पाजुपिनं मवल, मानं परलोक जुल, थःगुनं विवाह
जुल । लिपा छन्हु पाजुपिन्थाय् गामय् च्वंम्ह छम्हमनू मचाबलय्
म्हस्यूम्हा नापलात, वैत मां मदय् धुंकुगु या ल्यूल्यु थःगु विवाह नं
ज्वीधुंकुगु खबर बिया छवस्येलि पाजुया काय् दाजुवया नापलाः
वल, उबले निसें हानं सम्बन्ध स्वात ।

वथें हे भदन्त शाक्यानन्द व कुमारकाश्यप पिनि पाखें छन्हु
थ्व खबर सिल कि बुटवले च्वंम्ह छम्ह उपासकं त्रिशूली जिमि
कका छम्ह दु, धका खबर न्यंकुस्येलि न्यना कना स्वयावले थःहे
अबुया दाजु पुण्यराज तःव्वाया काय् धका सिया वोगुलिं भन्तेपिनि
पाखेंहे समाचारन्यने कने याना अनच्वंम्ह बुधराज उपासक थःहे
तःव्वाया काय् बुटवल खस्यौली या श्रद्धालु उपासक खःधैगु
पक्काजुल ।

वातरोग लाय्केत तातोपानी वनाबले अन च्वंपिं संयतय् मन्
सीबले सीम्हसिया परिवारे ज्वीगु दुःख अर्गु वले ज्वीगु असाधारण
खर्च खना न्यना संवेग जूगुलिं २०२२ सालं भुवनमान कायस्थ
रसुवा जिल्लाया सि.डि.ओ. जुया च्वंगु जुया वैगुहे निमन्त्रणाय्

लामा सम्मेलन याबले रसुवाया भ्रमण नं यायूखन । वथें हे २०२४ साले नं निकोगू लामा सम्मेलन रसुवायू जुल । उबलेनं निमन्त्रणा वोगुलिं वना, मूपाहां गृहमन्त्री धिला जूगु कारणं छुं दिन अन चवनेमाल, उबले चैत्र महिनां हे सिलु चाःहिला च्वापुई न्यासिवनेगु च्वापु जक दुथायू स्वैगु मौका चूलात । थ्वफुक थः स्वामीया सामाजिक सेवाया भोले थःगुनं सहानुभूतिपूर्ण सेवाया फल जुयाचवन । अथेहे छन्हु नुवाकोट जिल्लाया दकले तःजागु पर्वत (थनं काठमाडौं खनेदु) फिकुरिया यात्रा नं जुल । वथेंहे २०२७ साले गां गामयू च्वंगु बिहार गुम्बायू बुद्धपूजा न्यायूकुगु सिलसिलायू धादिंग जिल्लाया सुनखानी ज्यामरुंग कटुञ्जे सामरीया भ्रमण व नुवाकोट जिल्लाया काहुले बुम्तांग किम्तांग द्यौरालीया अनेक गुम्बायानं दर्शन जुल । अनलि थ्व यात्राद्वारा परिचित थः ईष्टमित्र व बिहारे बिज्याईपिं भिक्षु अनागारिकापिं उपासक उपासिकापिं थःथायू वैबले ज्वीगु आगन्तुक सेवा व सत्कार यायूगु गुणं याना त्रिशूली बिहारे वक्को भिक्षु अनागारिका लामा अनि घेलुं अले उपासक उपासिकापिं ईष्टमित्रपिंगु मने प्रभावित यानाबिल । थ्वहे कारणं २०३१ साले त्रिशूली सामूहिक महापरित्राण सिधेसाथ हे भारतया तीर्थयात्रा यायूगु मौका प्राप्त जुल । यात्रायू अनागारिका धम्मावतीनापं वनेगु जूगुलिं अःपुकहे यात्रा क्वचायूका वेफत ।

थ्वया बिचे २०२९ सालं क्येंहे सन्तुया बिबाह यायूगु ई जूगुलिं यलया यम्पिविहार करुणाचुके च्वमह देवरत्न (लाल) ब्रम्हचर्यभिक्षु यात यलया बज्रयोगिनी स्वयम्बरविधिं कन्यादानयाना निनिया कायू म्हयायूपिं सकलें व्वना थःगु कर्तव्य पूवंकल । थथे जीवन हंहे २०३२ साल थ्यंवले ससःजु गजरत्नया मिखा निगलं नं मखन । म्हयायूचा रत्नशोभा नं चच्छि न्हिच्छिया रोगं परलोक जुल । थुवले हे म्हयायू सुशीलाया बिबाह यायूमाःगु ज्या चूलावल । ससःजुया मिखा वासःयायां मजिया आखिर २०३३ सालं अप्रेशन

मयास्ये मगात । छ्त्रे विवाहया तयारी, मेहे ससःजुया मिखाया अप्रेशन । सौभाग्यं मिखाया अप्रेशन सफल जुल, व्याहा नं याउंक सिधगु स्वेखन । परन्तु म्हयाय् पितविया व्दाहांवया गोतूम्ह दनेमफुत । गुन्हुतक रोगहे पत्तालगे याय्मफुत, बल्ल रोग पत्तालगेजुल परन्तु जिचाभाजु दुचाय्कुगु खा सोवनेगु छुंहे होस मदेक सिधेके माल । १२२हु दुखुनु तिनि वीरहस्पिटल भर्ना जुया स्वलातक उपचारयाना बल्ल स्वस्थ जु ल ।

थुगरुपं स्वास्थ लाभ जुस्येलि हाकनं छेंयागु गृहस्थी चलेयायां परिवार मचा खाचा विचायायां काय्पिन्त अध्ययन याकु याकुं २०३५ सालं वर्माया ध्यानगुरु महासी सयादो लुम्बिनी विज्याना सतिपट्ठान भावना शिविर तया विज्याइगु जुया सौभाग्यं धम्मावती अनागारिकापिं नापं उगु अवसरे थःनं ध्याने चवनेतः लुम्बिनी वने खन । अनहे बुटवले च्वंम्ह दाजु बुद्धराजया पत्नी भोत पूर्णशोभां जिमि त्रिशूली च्वंम्ह क्येहें भत वोगु दु, धैगु खबर न्यना नापला वल । परन्तु नापलाःसां न्हापा न्हापा म्हमस्युनिम्ह जुया छें वा धया वन । तर वनेत छें मस्युगु व गूप छुटेजुया वने नं मछिंंगु जुया वनेमखन ।

२०३७ साले नारायणघाटया चित्रवन विहारे महापरित्राण पाठ न्याल । उवले महापरित्राण न्यनेत वनाबले बुटवले च्वंम्ह दाजु बुद्धराज व भोत पूर्णशोभा नं महापरित्राण न्यनेत विज्यागु जुया अनहे दाजु सर्वप्रथम नापलात । लय्लय् तातां नापं नतुं बुटवल खस्यौली वना फुक परिवार नापलाय् खन । छ्त्रू भाग्यं साथ मब्युगु धाय्माल उवले तःब्वा पुण्यराजया धर्मपत्नी तःमां सूर्यकुमारी परलोक ज्वी धुंकुगु जुया खा स्वे मखन ।

२०३९ सालं काय् प्रदीपया विवाह सम्पन्नजुल । २०४० सालं प्रदीपया काय् प्रमोद जन्मजुल । २०४२ सालं म्हयाय् लसता जन्मजुल । न्हापा २०३७ सालं म्हयाय् सुशीलाया नं काय् शीलेन्द्र

व २०४० सालं हानं मेम्हकाय् सुविज्ञ जन्म जुल । प्यम्ह छय् दत, थुपिं प्यम्ह छय्पिं व क्येहें ज्ञानीलक्ष्मीया खुम्ह मस्तयगु विधि व्यवहार फुक हना न्हायईपुक जीवन हं हंसः जुया सेवा यायां ससः जु भन भन मफया वल । उपचार जुयावं च्वंसां कमजोर जुजुं वन । आखीर २०४३ साल भाद्रकृष्ण व्दादशी खुनु परलोक जुया वन ।

२०४४ सालं म्ह्याय् सुशीलाया डांडापाखेर स्वीस प्रोजेक्टे ज्याजुया च्वंगु जुया उबले जिरि दोलखा बारबिसे तातोपानी मितेरिपूल चाह्यूवनेगु मौका चूलागुजुया अननं भ्रमण जुल । २०४५ सालं पञ्चदान अष्टमि खुनु किजाभत रविरत्न परलोक जुल ।

२०४६ सालं त्रिशूलीपाखें जिल्लाया गुम्बा गुम्बाय् बुद्धपूजा यानाया उपलक्षे चारधाम बौद्धतीर्थ यात्रा न्याय्कल । उकी थः भचा म्हंमफुसानं धर्मपासापिसं आग्रह यागुलिं तीर्थयात्रा वनेधुंका वंबले पोखरां निसें निमोनिया ज्वीका खस्यौली थ्यंवले अनहे च्वनेमाल । खस्यौली बुधराज दाईयाथाय् ११ न्हु च्वना भचा याउंस्येलि काय् सुखकुमारं काठमाडौंसें चीगोगु गाडीहया बःसे प्लेने च्वनेम्वाक बुटवलं काठमाडौं हया बिल । छें थ्यंका क्लिनिके क्यना यक्व उपचार याकातिनि बल्ल याउंके फत ।

२०४७ साल वैशाखं काय् सुखकुमारया विवाह न्याल । उबले नं ४६ सालया ऐतिहासिक जनक्रान्तिया हूलेलाना ग्याक्क ग्याक्क विवाहया ज्या याय्माल । अथेनं कर्फ्यूया विचेहे जूसां छुं विधन मज्वीक विवाह सम्पन्नजुल ।

काय्या विवाह सिधेका भचा मन याउंका च्वच्वं आकाभाकां आषाढ २५ गते पञ्जरां अष्टमिखुनु चान्हेसिया ३ बजे स्वामी धर्मरत्न शाक्ययात छातीया ल्वे जुल । नर्सिंग होमे क्यनां ग्यास्टीक धका वासः बिल तर छत्तिं याउं मजू । पुन्हीखुनु हस्पिटले

भर्ना याना हर्ट अटाय्क धाल , २४ न्हु हस्पिटले भर्नायाना छेंहल । परन्तु मुटुया ल्वे जूगुलिं वःस ट्क टेम्पो मोटर साइकले च्वनेमज्यू , चिल्लो पदार्थ घयो चिकं खें दाःदुगु पदार्थ छुं नय् मजिल प्वा जाय्क नय्मज्यू, प्वा खालिनं याय्मज्यू, आपाः थाहां क्वाहां वनेमाःथाय् वनेमज्यू धन्दा सुर्ता काय् मज्यू तं प्याहां वेके मज्यूगु रोग जूगुलिं न्ह्यावलें बिचायाना वासः नका न्ह्याथाय् नं न्ह्यावलें बिचाः याना वासःनका न्ह्याथाय् नं नाप नाप वनाच्वने माःगुजुल । थःनं न्हापाथें वःमलात, तुतिस्याईगु, जं स्याइगु गःपः स्याइगु, छयों स्याईगु, हाई ब्लड प्रेसर आदी ल्वे गुबलें सुच्चुक मलाईगु जुल ।

थथे जूगुलिं त्रिशूलीया छें चोंवनेनं मफुत । केवल व्वी वापिकेतः छकः वा दुकाय्त छक अले गुठी पाःफेगु आदी ज्या दईवले नं थःहे वना याःवने माःगुलिं धन्दा हेजक कया च्वने माःगु जुल । थुगरुपं स्वदं विटेज्वीका २०५० साल क्यंसेलि स्वामीया हानं खःगु ल्हा स्याकल, याना यानाथे मजिल, उकिं त्रिशूली नं वनेहे मफुत । माघया ३ गते भौमचा सावित्रीया म्हाय् बुल, उकिं भन लिमलात । मचायात सुजाता धका नाँ तया लय्तात्तां माक्व ज्या याना भात व भौ निम्हेसितः नं बिचाः याय्माल । मचा क्रमशः ब्वलनावं वन । सुख कुमारं थःमं हे ग्वाहालि याना स्थापना याकुगु पासिफिक स्कूले मचा व्केगु याःगुलिं मन याउंसे च्वंका च्वन ।

२०५५ सालं अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्रया पाखें वर्माय् तीर्थयात्रा वनेगु मौका चूलात । लच्छि तक वर्माय् च्वनाया १० न्ह्या ध्यान शिविरे च्वना १५ न्हु वर्माया प्रमूख स्थानत दर्शन याना वर्मा कलकत्ता जुना लच्छि दुबले याउंक ल्याहां वल । थुकथं वर्मायात्रा याउंक क्वचाय्का लच्छि दुबले आकाभाकां खःगु तुति छपा संके हे मजीक स्याकल । दिसा पिसाप यायेत हे दन मफुत । अकुपञ्चर इन्जेक्सन मालिस न्ह्यागु यानानं मजिल । बल्ल बल्ल वासलं ज्यायात । बुलुहं याउंया वन ।

२०५६ साल बैशाकं हानं छम्ह छय्मचा बुल । काय्मचा बुल धका लय्लय्तातां जीवन हना मचायात सफल धका नामकरण याना बिचा यानाच्वंच्वं मचाया जंकु सिधेका स्वन्तिया म्हपूजा याना छय् नाप ख्याःयायां चंम्ह काय् सुखकुमार आकाभाकां हाट्आय् टाय्क् जुया दिवंगत जुयावन ।

थःपाखें दुम्ह दतंफतं याकः काय् गुम्हसिगु भःरे थः कुलछें तोता न्हूगु छें चोंवःगु खः व हे काय् इमां खाचा दाय्थें मदेका च्वनेमाःबले छु जुल ज्वी ? न्हचाग्गु जूसां आखिर सह मयासें मगाः सह यायां वन । भौमचां नं मने न्हचाक्व हे दुःख जूसां थः स्वामिं ग्वयाथकुगु अंकुर ट्राभल्स तथा ट्रेकिङ्ग यात लत्या धुनेवं हे कःघानावं यंकल । थः न्हचाक्वहे कमजोरी जूसां मफुसां काय्या थासे छय्मचा, भौमचा व भातयात बिचाःयाना मनयात धैर्य याना जीवन बिते यायेमाल । समय बिटेजुं वन काय्या खुला दकिला नं पुल । छय् सुजाता पासिफिक स्कूले पास जुया सेन्टमेरीजे भर्ना जुल । चिकिधिकःम्ह छय् सफल व्वलनावं वन । मने न्हचाक्व दुःख जूसां दुपिं छय्पिगु ख्वा स्वया छें बिचायाना जीवन हनावं यंकल ।

२०६२ सालया बुद्धजयन्तीयात मैत्री भन्तेनं श्रीलंकाय् व्वनायंकेत पासपोर्टया म्याद फूगुलिं त्रिशूली व्वनायंका पासपोर्ट दय्का हया श्रीलंकाय् व्वना यंकल । श्रीलंका भ्रमण याना ल्याहां वया हानं चिकुला जोछि लुम्बिनी च्वना ल्याहां वल । न्हचावले ६४ दं जक जिगु आयु धका धया च्वनीगु । ६४ दया जन्मदिं सिधेवं भचा मन याउंसे च्वंगू खः परन्तु जन्मदिं सिधेका ५५ न्हू खुनु अकस्मात ५ मिनेट्या भित्रे दक्व परिवार तोता हृदय गति बन्द जुया शान्त पूर्वक २०६३ साल आश्विन १५-गते महानवमी खून दिवंगत जुया वन । अनिच्चावत संखारा ।

जिमिगु श्रीलंका भ्रमण

संग्रहकर्ता :
धर्मरत्न शाक्य "त्रिशुली"
शंखमूल चोक, नयाँ बानेश्वर

प्रकाशक
अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध समाज
बुद्धनगर, लुम्बिनी

Dhamma.Digital

कम्प्यूटर ले-आउट :
सिद्धार्थ शाक्य

मुद्रक :
न्यू श्रेष्ठ छापाखाना, भैरहवा

श्रीलंकाया चिन्तनाया प्रारम्भ

गुबले भदन्त धम्मालोक महास्थविरं महाचीन यात्रा सफू प्रकाश याना बिज्यात उगु सफू स्वया वसपोलं थःकाय् गजरत्न (स्व. अनिरुद्ध महास्थविर) व (स्व. महानाम महास्थविर) निम्हसित श्रीलंकाय् बुद्धधर्म अध्ययन यायेत तोता अष्टपरिष्कार. छजो ज्वना नेपाः बिज्यागु खँ ब्वना उबले निसैं श्री लंकाया चिन्तना प्रारम्भ जूगु खः । हानं स्व प्रज्ञानन्द महास्थविरयागु विशुद्धि ज्ञानदर्शन सफू खन, उकीं अशोक महाराजं थः काय् महेन्द्र महास्थविर व म्हचाय् संघमित्रायात छेया श्रीलंकाय् बुद्धधर्म प्रचार याकेछेगु खँ ब्वना उबले श्रीलंकाप्रति भन अपो चिन्तना बृद्धि जुल । संयोगं स्व. अमृतानन्द महास्थविरया पाखें श्रीलंकाय् नेपाःयापिं मचात बुद्ध धर्म अध्ययन याकेया निम्तिं छ्वेत सुं दुला धका न्यना बिज्याबले बुद्धधर्म या पुनरुद्धार यानाच्वंगु अमृतानन्द, सुबोधानन्द, प्रज्ञारश्मि, भन्तेपिं अन अध्ययन याना बिज्यागुलिं प्रभावित जुयाच्वंगु व थः काय्चा किरणकुमार (बाबुकाजी) शाक्यं इच्छयाःगुलिं त्रिशुलिं भिकेयाना आनन्दकुटि विहारे भन्तेयात लहाना बिया, श्रीलंकाय् श्रामणेर मैत्री नामं प्रब्रजित जूगु जुया उबले निसैं श्रीलंका प्रति भन श्रद्धा बृद्धि जुल । बराबर श्रीलंकां वैगु खबर न्यन्यं कुमार भन्ते, अश्वघोष भन्ते, विमलानन्द भन्तेपिंगु खँ न्यन्यं श्रीलंका प्रति भन भन श्रद्धा बृद्धि जुजुं वन ।

जब महावंस सफू छगू लहातेलात उबले श्रीलंकाया इतिहास जूगुलिं व स्वया । सोलिसे श्रीलंका प्रति अनुराग बृद्धि जुजुं वन । अले उकियात नेपाल भाषां अनुवाद यायेगु मनं तातुना । काय्चा मैत्री भन्ते उपसम्पदा जुसेलि अन १२ दँ तक बुद्धधर्म अध्ययन याना अन नेपाःया नामं रेडियो सिलोनं नेपाली प्रोग्राम संचालन आदि याना गुरुपिं लय्ताय्का गुरुपिनिपाखें निस्सयं मुक्त याना नेपाले छेयाहसेलि आनन्दकुटि विहारे च्वना अमृतानन्द भन्तेया अनुशासने च्वना नेपाले नं रेडियो नेपाले बुद्धधर्मया प्रवचन प्रकाश यायेगु, आनन्दकुटि विद्यापीठया सुपरिटेण्डेण्ट जुया ज्याःयाःगु; बौद्ध परियत्ति शिक्षा सहयोग समिति दयेका थाय्थासे बौद्ध परियत्ति शिक्षा केन्द्र स्थापना याःगु, आनन्दभूमि पत्रियाया व्यवस्थापक जुया प्यसलं मयाक आजीवन ग्राहक दयेका नेपाःया विभिन्न जिल्लाया भ्रमण याःगु आदि ज्या खँबले श्रीलंका छको सोवने दुसा ज्यू धैगु मतीं वंगु खः ।

श्रीलंका ब्वनायंकेगु कुतः

थ्वहे भोलय महावंस सफू नेपाल भाषां अनुवाद याना संशोधनया निम्ति मैत्री भन्तेयात विसैलि भन्तेनं जिमित श्रीलंका ब्वनायंकेगु मती तया विज्यात । ब्वनायंकेत मतीजक जक मखु कुतः नं याना विज्यात । परन्तु मुटुया रोगी जूगु कारण वनेगु साहस याये मफयाच्वन ।

वंगु २०६० सालं छको मैत्री भन्तेनं श्रीलंका ब्वनायंकेत कुतः याना विज्यात परन्तु उबले वने मफुत । हानं २०६१ सालं जिनरत्न भन्ते विज्याबले थःमं लुम्बिनी प्रब्रजित याना तालिम यानातःपिं श्रामणेरपिं श्रीलंका छवेगु क्रमे जिमित नं ब्वनायंकेगु प्रयाश याना विज्यात । उबले नं विभिन्न कारणं याना वने मफुगु व पुष्पमायाया नं स्वास्थ्य बःमलाःगुलिं वने फैहे मखुत धका आशा मयायेधुंगु खः । परन्तु दृढ निश्चयी भन्तेया आग्रहयाना थुगुसाले बुद्धजयन्तीयात ब्वनाहे यंकेगु धका फुक टिकटया प्रबन्ध याना खबर विया विज्यात । अथेनं पासपोर्ट म्याद फूगु जुया भन्ते थःहे वया त्रिशुली ब्वनायंका पासपोर्ट कया वनेगु दिं पक्का याना विज्यात । काय प्रदीप, म्हचाय सुशीलां नं वनेगुली सहमति विल । थ्व खं न्यना पासापिसं नं लयता व्यक्त याना शुभाय विल । श्रीलंका भ्रमणया न्हापांगु दिन २०६२ वैशाख २९ गते वृहस्पतिवार १२ तारिख खुनु सुथे ६।१५ वजे शंखमूल चोकं भिंचा यशकुमारनाप प्रस्थान याना धरहरा वने वःस टिकटया अफिसे थ्यंका टिकट (कन्फर्म) याना इमिगु हे गाडिं कलंकी वना अनच्वंगु गोल्डेन ट्राभल्सया वःसे च्वना लुम्बिनी वनेत प्रस्थान याना । मुग्लिन थ्यंबले निन्हुन्हचोनिसें यातायात बन्द जूगु कारणयाना उखुनु अर्ननिसे मदन भण्डारीया सालिक दुधायतक गाडि जाम जूगुलिं मुग्लिनं नारायणघाट थ्यंकेत हे ५ घण्टा बित । लयें गाडि जाम जूगु व थासंथासे लं स्यनाच्वंगु लिं चीब्या जुयाच्वंगु, अले गनं पीच स्यंगु दयकाच्वंगुलिं करीव १५०० गाडि जाम जुया वुलुहुं वुलुहुं वनेमाल । ४.३० वजे नारायणघाटे भोजन याना अन्नं भैरहवा थ्यंबले ८ वजे जुल । अन लुम्बिनी मैत्री भन्तेनं जिमित काःविज्यानाच्वन । भन्तेया गाडी च्वना लुम्बिनी वया । ९ वजे लुम्बिनी थ्यंका विश्राम याना ।

छें निसें लुम्बिनीथ्यंका भिंचा यशकुमारं वांलाक विचाःयाना

हल । न्हूगु चलेयाःगु सुविधायुक्त बस जूगुलिं दुने धू नं मवो, ज्वल्टिन नं तस्सतं मजू, सिच्चुक फय् वैगु प्रबन्ध दुगु जुया सुविस्ताहे वया । खालि लय् गाडि जाम जूगु व बस थासँथासे मदिकूगुलिं पिसाप याये ताँजूसां पिना पिना च्वनेमाःगु जक असुविधा अनुभव यायेमा । लुम्बिनी थ्यनेवं आरामयाना ।

श्रीलंका भ्रमणया निन्हु स्युनु

२०६२।१।३० गते शुक्रवार १३ तारिख थौं सुथन्हापनं दना मैत्री भन्ते व यश कुमार नापं लुम्बिनी मायादेवी मन्दिर दर्शन याःवना । अन लुम्बिनी राजकिय महाविहारे अखिल नेपाल भिक्षुमहासंघया अध्यक्ष त्रिपिटकाचार्य कुमारकाश्यप महास्थविर विज्यानाचवंगु जुयाच्वन । अनया नैवासिक भन्ते विमलानन्द महास्थविर, आनन्दकुटिया धर्ममूर्ति भन्ते, थौकन्हे शाक्यमुनि विहारे विज्यानाचवंह (जटिल भन्तेनाप सम्पर्क दुम्ह तामाङ्ग समाजयाम्ह भन्ते पिन्त नेपाले २००७ सालं प्रजातन्त्र घोषणा याना विज्यामह दिवंगत श्री ५ त्रिभुवन वीर विक्रम शाहदेवया समये प्रकाशित नोट दान याना ।

वयालिपा ९ बजे भिक्षु मैत्रीं स्थापना यानातःगु अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध समाजया मायादेवी हले अमेरिकायाम्ह वव बोमेन् व कोरल मायकं भिक्षु मैत्रीया स्वविवेकं इच्छानुसार छात्रवृत्ति प्रदान यायेगु क्रमे थनया विद्यालयया छात्रापिन्त न्हेदं न्हापांसिं प्रतिवर्ष प्रदान यायेगु कथं छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रमे मूपाहाँ अखिल नेपाल भिक्षुमहासंघया अध्यक्ष त्रिपिटकाचार्य भिक्षु कुमार काश्यप महास्थविरया समुपस्थितिस थुगु दय् ३४ म्ह विभिन्न विद्यालयया छात्रापिन्त छात्रवृत्ति प्रदान यायेगु क्रमे समारोहे वोपिं विभिन्न कक्षाया छात्रापिन्त थुगु दया छात्रवृत्ति प्रदान यायेगु क्रम मध्ये भिगू कक्षाया छात्रापिन्त मूपाहँयापाखे छात्रवृत्ति प्रदान यायेधुंका अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध समाजया सल्लाहकारया नातां गुंगू कक्षाया छात्रापिन्त छात्रवृत्ति लःल्हायेगु व शिक्षाया महत्व विषये मन्तव्य प्रकट यायेगु याना । उगु समारोहस ३४ म्ह छात्रापिन्त छात्रवृत्ति प्रदान जूगु जुल ।

स्वन्हुस्युनु

२०६२।१।३१ गते शनिवार १४ तारिखा थौं सुथे बायेग मिलेयाना न्हिने १ बजे नेपाः व भारतया सीमाना सुनौलि वना । २ बजे थ्यन । टिकट महःनिगु जुया ५ बजे तक पीमाल । टिकट हल नं ए.सि. मदुगु टिकट हल । टाभस्सया गोरखपुर वनीगु गाडि उजुं महसे एयरपोर्ट वना च्वंगुलिं मेगु. गाडि कया जूसां वनेधका बोर्डर पार यायेधुंका गाडि थ्यंके हःल । अले वहे गाडी च्वना सुनौलिं ५:३० बजे वना बहनी ८ बजे गोरखपुर थ्यन । होटल सत्यम् स च्वना उबले अन कोठा छकूया २०० वंगु निकू कोठा कया छकू कोठाय् भन्ते व श्रामणेर शान्त, छकू कोठाय् थःपिं च्वना ।

प्यन्हुस्युनु न्यान्हु स्युनु

२०६२।२।१-२ गते सोमवार १५ तारिख । थौं सुथे न्हापनं दना गोरखपुरया रेलवे स्टेशने वना ११ नम्बर डिब्बाय् ११,१३,१४,१६, नं सीटे च्वना । ७ बजे न्हाचात । विभिन्न थासे रेलं पिने उगुं थुगुं मीहयाच्वनीगु, रेले दुने नं मीहयाच्वनीगु । सुथेसिया खाना नं अडर कावैगु अडर बीवं हयाबीगु । उखुनु सुथे अडर बियागु महःनिगु जुया फलफुल आदि नया । रेले तस्सतं तांनो । २ गते खुनु चान्हे २ बजे मद्रास (चेन्नई) थ्यन ।

गोरखपुरं रेलेच्वना क्रमशः खलिलाबाद, बस्ति, मटकापुर, गोण्डा, लखनउ, कानपुर, भाँसी, भोपाल, इतारसि, अमता, नागपुर, सेवाग्राम, चन्द्रपुर, बालहर्ष, सिरपुर, काजलनगर, रामगुण्डन, बरगल, खमाम, बिजयवाडा, बेल्लोर, गुड्डुर, जुना जम्मा २५०० किलोमिटर पारयाना चेन्नई (मद्रास) थ्यंके वना ।

विहारे भन्तेपिन्त चान्हे दुःख वीम्वाकेत व सुजित वैगु नापलाना जक वने धका स्टेसने हे लँस्वया च्वना । ६ बजे जुसेलि ट्याम्सि कया महाबोधि वया, अनया भूतपूर्व विहाराधिपति भन्ते रत्नजोति महास्थविर नापलाना कोठा छकू कया च्वना । कोठाय् ए.सि. दुगुलिं तांनो मजुल ।

सुन्दुसुनु

जेष्ठ ३ गते मंगलवार १७ तारिख (मद्रास थ्यनेवं होटले च्वंगु आटाएच् बाथरुमे मोल्हया । छें ज्वनावयागु नसा जलपान याना । सुजित नं थ्यंकःवल । भन्ते सुजित नापं टिकट कन्फर्म यायेत बिज्यात । जिपिं कोठाय् आराम यानाच्वना । न्हापा भ्रमणया योजनाय् तिरुपति बालाजी सोवनेगु कार्यक्रम दुगु खः, तर अन वनेबले लाइन च्वना यक्व समय बिटेज्वीका जक दुने दर्शन दइगु, बिचँ वनेतः विशेष प्रमुख व्यक्तिपिन्त विशेष प्रबन्ध याना जक वने दइगु जुया श्रीलंका वनेगु कार्यक्रमे समय मगाइगु हानं अन वनकि मेमेथाय् स्वे मखनीगु जुया तिरुपतिया कार्यक्रमयात हीका महाबलिपुरमे, काँचीपुरम् कपालेश्वर मन्दिर व समुद्री किनार, समुद्र पार्क सोवनेगु निश्चय याना ।

न्हेन्हु दुस्युनु मद्रास भ्रमण

जेष्ठ ४ गते बुधवार १८ तारिख (थौं सुथ न्हापनं महाबोधि विहारे दर्शन याना जप पाठ सिधेका जलपान याना ८ बजे टाभल्से सम्पर्क तया दकले न्हापां गोल्डेनवीच् (समुद्र पार्क) सोवना । अनं लुखाँ दुहाँ वनेन्हचो बस पार्क याना, सोरे टेम्पल, धर्मराज रथ, पाण्डव रथ, अर्जुनपेना, कृष्णमण्डप, महिषासुर मर्दनपम्, बराह आदि अवतारया मूर्तित तयातःगु स्वया । अनं दुहाँवना समुद्रया किनारे वना सोवना । पुष्पव्वना सुजित समुद्रया छाले थ्यंक वना समुद्रया लः थ्यूवन । इपिं ल्याहाँवेवं अनं पिहाँवया तस्सतं गर्मिं जूगुलिं आइस्क्रीम नया बःसे च्वँवना । अनं क्रोकोडाइल बैंक वना गोंजतय्गु पुचःत स्वया । अन जम्मा गोंजत ३००० लहिनातःगु दु । अनं भच्चा पाक सर्पत लहिनातःगु दु । अनं प्याहाँवया डलफिन्सिटि वना । अनहे होटले सुथसिया भोजन याना । भोजन धुंका डलफिन लखय् म्हितुगु, डलफिन बल म्हितुगु, डलफिन नाप मनुतसें ल्हाः मिलेयागु स्वया थःमं नं ल्हाः मिलेयाना फोटो कया । अनं प्याहाँवया बःसे चोंवया ।

अनं वना मद्रासया प्रमुख थाय् मध्ये महाबलिपुरम् वना । अन तःगोगु पहाड्धेंजाःगु लोहँतय् अनेक मूर्तित दयेकातःगु, चित्रत कियातःगु, लोहँया अनेक देवी देवताया मूर्तित दय्काच्वंगु स्वया । अन

पाहाडे च्चकाय् मन्दिर दयेका तःगु, बःसं नतुं स्वया । अनचोपिनि धापू कथं कृष्णं धौः मखन खुया नया अन वाँछ्वया तःगु मखन व धौ लोहं जुयाच्वंगु, थ्वहे लोहंतय् आः अनेक चित्र व मूर्तित दयेकातःगु धार्इ ।

अनं स्वंगूगु प्रमुख दर्शनीय स्थान काँचिपुरम् वना । अन शिव व पार्वतिया प्रतिमा स्थापना याना उकिया न्हचोने शिवलिंग तयातःगु स्वया । उकी दुने पण्डात जक वनेज्यु, मेपिं पिनेहे ५ तकाया टिकट कया लाइन च्वना वनेमाः । पिनेनिसें दुनेथ्यंक जवँ खवँ कलात्मक स्तम्भत तःबः मछि लुखा पुलाः तिनि दुने थ्यनीगु । दुने स्वया पिने प्याहाँवेथाय् छगू छचालं त्वाथः तयातःगु पुखू दु । व पुखुली न्याँतय्त नसा नकीगु, नसा मियाच्वनीपिपिसँ लँ पनाः पना नसा मियच्वनीगु । अन न्याँया नसा न्याना पुष्प व सुजित पुखुली वना न्यातय्त नसा ह्वला नकल । पुखुली तुतिछकः प्याके धका वँम्ह सुजित त्वाथः वथंगयाच्वंगु होस मदया चुलुया चोद्यला पुखुली कुटुँवन । म्हछम्ह प्यात, लिपा पुखुलिं थाहाँवया वसः तिसिना थाहाँ वल । अन मन्दिरया छचालं लाकाँ न्हयाना वने मज्यु, बँ च्चीं च्चीं पू, बल्ल अनं पिहाँवया भच्चा पाकच्वंगु बरदराज टेम्पल वना । अन विष्णुमन्दिर, गणेश मन्दिर सोवना । अन नं लकाँ न्हयाना वनेमज्यु बँ च्चीं च्चीं पू । अन म्हालाकाय्चा म्हय् तयेवं यानातयागु पाप फुक कटेजुइ धैगु अनचोपिनि धापू दु । अन स्वया बःसे च्वना तप्यंक चेन्नेई (मद्रासे) च्वनाच्वनागु महाबोधिस ल्याहाँ वया ९ बजे बहनी थ्यंकःवया । थुकथँ उखुनुया १२ घण्टाया मद्रासया दर्शनीय स्थानत स्वया व्चचाय्का ।

च्यान्हु स्युनु २०६२/२/५ बृहस्पति बार १९ तारिख स्युनु

थौं सुथे ८ बजे संसारे दकसिबे ताःहाकःगु समुद्री किनार सोवना । भन्ते व जि सिमाक्वे च्वनाच्वना, पुष्प, श्रामणेर शान्त व सुजित समुद्रया किनारे वन । अननं फिसले तापाक वनेमा । अनं ल्याहाँवया सर्पया म्युजियम, गौजया पुचः स्वया अनं कपालेश्वर मन्दिर चाःहिब्ला सकलें दुने वना स्वया चाःहुला ल्याहाँवया । अन दकले ताजाःगु कलात्मक मन्दिरयात मूल ढोका याना दुनेच्वंगु चिचीजाःगु मन्दिरे शिव, गणेश, विष्णु आदि विभिन्न देव देवीपिनिगु मूर्ति तया तःगु स्वया । अनं गाडि स्यंगुलिं डाइभरं छगु कापः पसले ब्वनायंकल, आधा घण्टाति

बिस्तार याना पसले पिया अनं म्यूजियम दुथाय वना । ध्व म्यूजियम ईश्वी १९८१ साले दयेकातःगु धाई । १ नं व ३ नं कक्ष स्वया । १ नम्बरे लोहैया मूर्तित तयातःगु, उकिया जः खः सर्प जन्तु भंगः तयगु कँल्हाय म्ह प्रस्तर मूर्तित दु । ३ नम्बरे धातुया मूर्तित दु । धातुया मूर्ति नेपालेधें बाँलाःमजू । २ नं बन्द जुयाच्वन । अनं फलफुल भचा नया तप्यंक महाबोधी ल्याहाँ वया लञ्च नया न्हिच्छं आराम याना । बहनी ७ बजे सुजित मनिपाल वनेत बिदाकया वन ।

२०६२।२।६ गते शुक्रवार २० तारिख खुनु

थौसुथे ८ बजे महाबोधिं वया टचाक्सीच्वना एयरपोर्ट वया । एयरपोर्टे चेक यायेमाःथाय् चेक याका स्वाहाने च्वै थाहाँ वनेत लिफ्टया स्वहाने थाहाँ वँबले पुष्पमाया भचा ग्यात, उकिं भचा सुखमदेकल, अथेनं छुं मधाः । अनया-समय अनुसार प्लेन १२.३० बजे व्वल, प्लेने हे लञ्च नकेहल । १.३० बजे कोलम्बो एयरपोर्टे दिकल । अन चेकिङ्ग व भीसाया ज्या क्वचाय्का प्याहाँ वयाबले जिनरत्न भन्तेनं जिमित काःबिज्यानाच्वन । वसपोलहे टचाक्सी बन्दोबस्त याना थःगु विहारे यंकल ।

श्रीलंकाया भ्रमण

थुगु विहार (तब्बोव नात्तन्दिय) ईश्वी १८१७ स श्रीलंका रामञ्ज निकायया खुम्हम्ह महानायक मातले श्रीधम्मसिद्धिं स्थापना याना बिज्यागु खः । थुगु “बोधिमालक पुष्पराम बिहार” दान याःम्ह मायाविजयसिंह नाँम्ह दायकं दान याःगु खः । थुकियात हानं १९५० ईश्वीस तब्बोव वजिरवंस महोपाध्याय महास्थविरं सम्बर्धन याना बिज्यात । वसपोलयागु सालिक थन तयाःतःगु दु । वयाँलिपा वसपोलया तःधिकःम्ह शिष्य अन उगु प्रदेशया न्याय कानून सम्बन्धी संघनायक अमरवंस महास्थविर आः थनया मुख्यम्ह विहारया नायक जुया विहार सञ्चालन याना बिज्यानाच्वंगु दु । वसपोल थौकन्हेया श्रीलंकाया राष्ट्रपति “चन्दिका कुमारतुंगा”या धार्मिक सल्लाहकार नं खः । उकिं गुलिसिनं वसपोलया साधारण व्यवहार खना न्यनीगु (“छलपोल थुजाःगु पदे च्वना नं थथे भिक्षु जुया साधारण जीवन गथे बिटेयाना

विज्याना" धका । वसपोलया व्वस्संच्चंम्ह भन्ते जिनरत्न महास्थविर,
अनं व्वेयाम्ह अनिरुद्ध महास्थविर खः ।

थन वसपोल अमरवंस महास्थविरयात नेपाःयागु छाँटम्ह
धातुयाम्ह बुद्धमुर्ति प्रदान याना । जिमित जिनरत्न भन्तेनं माक्व विचाः
याना नका त्वंका बहनी चनेगु बन्दोबस्त फुक मिले याना विज्यात ।
बहनी १० बजे नापलाःवोपिं नेपालं न्हापा अन छोयातःपिं धम्मिक व
सुमन श्रामणेरपिन्त नेपाःया लाखामरि दान याना । पुष्पमायाया उखुनु
छाती उलु उलु वोगुलिं दाइजिन तोंका । शान्त श्रामणेर छम्ह अनहे
जिनरत्न भन्तेयाथाय् जिम्मा बिया तोता विज्यात ।

२०६२।२।७ गते २१ तारिख

थौं सुथ न्हापनं दना चैत्य बुद्ध प्रतिमा, बोधिवृक्ष परिक्रमा
याना जप पाठ याना विहारे हे जलपान याना । जलपान धुंका अमरवंस
महास्थविरया डाक्टर पुष्पमायायात चेक याना वासः बिल, नकल । मैत्री
भन्तेया सहपाथी जुयाच्चंम्ह सोमवंस भन्तेनं मैत्री भन्ते थन विज्यागु
सीका निमन्त्रण यानाहःगुलि अनं जिनरत्न भन्ते, मैत्री भन्ते व जिपिं
निम्हं छ्वाः गाडी च्वना वना । उखुनु वसपोल सोमवंस भन्तेया जन्मदिन
जुया मेमेपिं भन्तेपिंनं निमन्त्रणा यानातःगु दुगु जुयाच्चन । कोलम्बो व
मुल्यरियाव वसपोल रोटरी क्लबया क्षेत्रिय अध्यक्ष जूगुलिं वसपोलया
जन्मदिं उगु संस्थाहे याकुगु जुयाच्चन । वसपोल नापं अन जः खः विहारे
च्वपिं भन्तेपिं व मैत्री भन्ते नापं ११ म्ह भन्तेपिन्त पाठ याका जन्मदिंया
भोजन व चीवर आदि दान यात । अन दुपिं भन्तेपिं मध्ये थकालिम्ह
भन्तेनं आशिवर्नाद व दानानुमनोदन याना विज्यात । जिमितः नं
भन्तेपिन्त भोजन दान वीधुनेवं भोजन याकल । अन नं थ्यनेवं हे
नेपाःयाम्ह भगवानबुद्धया प्रतिमा छ्गू जन्मदिंया उपलक्षे उपहार स्वरुपं
सोमवंस भन्तेयात दान याना ।

भोजन धुंका अन च्वना हे च्वयागु सोरथ रागे चिनागु संगीत
सहित उद्गार व भिन्तुना ग्वारा छ्पु हालाः न्यंका । न्यना उकिया
भाषान्तर याना कंबले सोमवंस भन्ते तस्सतं लयताया टेप भरेयाना
काय् धका टेप रेकर्ड काय्के छोट । दुसा बाजें नं थाना क्यनेगु खः । तर

अन तबला जक दुगु जुया राग व म्यें जक हाला भरेयाना कायेधुंका ज्यू मज्यु छकूचा न्यनास्वेधुंका सन्तोष जुया जिमित दुने क्वथाय् व्वनायंका टि.भी. नं भरेयानातःगु दुगु जुया व नं क्यने व्वनायंकल ।

वसपोल भन्तेनं उगु क्षत्रे थुगु विहार ईश्वी १९८४ स जापानं ल्याहाँ बिज्याना विभिन्न थासे थुकिया शाखा खोलेयाना ५००० विद्यार्थीपिन्त होष्टेल याना व्वंकातःगु जुयाच्चन । उगु थासेहे नं निर्दं दुपिनिसें भर्ना कया १२ गू कक्षा तक शिक्षा बीगु यानातःगु दु । विहारे तस्सकं अनुशासन बाँलाः । भन्तेपिं थुगु विहारया क्षेत्रे दुने खनकिहे अन वक्व भन्तेपिसँ सकसित नं वन्दना मान सत्कार यायेमाः । मचापिन्त ल्वेक ल्वेक म्हितका शिक्षा बीगु, मचापिन्त नं चित्रकला खेलौना आदिया शिक्षा प्रयोगात्मक रूपं हे बिया इमित प्रोत्साहित यायेया निम्तिं उत्कृष्ट उत्कृष्ट चित्र व खेलौनाय् कलाकारया नाँ फोटो नापँ तथा व्वया तइगु । मचातसें अनया विभिन्न कार्यक्रमे माँ बौपिन्तनं अनिवार्य रूपं व्वना हयेहे माःगु नियम दु । अथे नियमे मचापिन्त अन थाय् बीमखुगु जूयानिम्तिं अनुशासने तस्सकं क्वातु । अथेधका नुगः स्याक्क कडा मजुसे व्यवहारंहे क्वातुका तइगु जुयाच्चन । अनहे मचातयत् संगीतया क्लास नं दु । तःधिकःपिन्त नं संगीतया क्लास दु । तर शनिवार लाःगुलिं स्वे मखन ।

अन थःगु भिन्तुना कार्यक्रम सिधेवं जिनरत्न भन्ते नापं हे १०८ भिक्षुपिं व्वंकातःगु महरगम धैथाय् वना । अन च्वनाच्चंम्ह बलम्बुयाम्ह वजिरबोधि यात जिनरत्न भन्तेया विहारे बुद्ध जयन्तीया बुद्धपूजा यायेत नापँ व्वनाहया अनं आइतवार खुनु मैत्रीभन्ते न्हापा च्वना बिज्यागु, व्वंका बिज्यागु श्रीलंका विद्यालयस ४।४५ बजे थ्यंकःवया । वयाँन्हचो लय् श्रीनिवास भन्तेयात वसपोलयागु शाक्यराज विहारे तोता अन मैत्रीभन्ते न्हापा च्वनाबिज्यागु विहारे वयागु जुल ।

थ्व विहारे बिज्यानाच्चंम्ह नायक भन्ते अमरवंस महास्थविरयात नेपालं हयाम्ह धातुयाम्ह बुद्ध प्रतिमा व सुगतपुर विहारया सफू छगू दान याना । न्हापा मैत्री भन्ते च्वनां बिज्यागु कोठा हे चायेका बिल, अन च्वना । जिनरत्न भन्ते व मैत्रीभन्तेयात तले कोठाय् तयेयन ।

सोम वंस भन्तेया जन्मदिआया उपलक्षस चिना हात्तागु दाफा
भजन पद्धतिया उगार म्ये

॥ राग सोरथ ॥

॥ ताल अस्तरा ॥

बुद्ध वचनथे,

विजय थ्यंगु,

महेन्द्र थेरं

शासन हःगु।

द्योपिनि यःम्ह,

तिस्सं ज्वंगु,

बुद्धया धर्म

लंकाय जाःगु ॥

बुद्धवचन फुक,

लेखन जूगु,

थुकथं लंकां

रक्षण याःगु।

विश्वे शासन,

दुर्बल ज्वीवं,

थुगुहे देशं

हाकनं ब्यूगु ॥

संगीन

“भीगु नेपाले (रे हादे) भीगु नेपाले बुद्धया जन्म भीगु देश महान” २

महान बुद्धया धर्मजागु, “श्रीलंका थ्वमहान” (धात्थे) श्रीलंका थ्वमहान।

“धन्दे धन्दे भीगु थ्व भाग्य” २,

श्रीलंका दर्शन जुल।

भिन्तुना

सोमवंस भन्तेया, जन्मोत्सवस,

भी फुक मुना, भिन्तुना देछाया।

जीवन दतले, स्वस्थ जुयेमा,

स्वस्थ शरिर थें मनशान्त जुयेमा।

दुःख मदेमा, शोक मन्चीमा,

निर्वाण सुख, लायेनं फयेमा ॥

२०६२।२।८ गते आइतबार २२ तारिख

थौं न्हापनं दना बोधिवृक्ष बुद्ध प्रतिमा चाःहिला जप पाठ
क्वचायेका। थुगु श्रीलंका विद्यालय १८८८ ईश्वीस महानायक

विपुलसेन महास्थविरं स्थापना याना बिज्यागु खः । थुगु विद्यालये विक्रम सम्बत २०२५ साले अमृतानन्द महास्थविरं श्रीलंकाय प्रब्रजित ज्वीपिं मचात मुंकुगु बखते त्रिशुली च्वंम्ह किरणकुमार (बाबुकाजी) शाक्य नं श्रीलंका वनेगु इच्छा याःगुलिं अमृतानन्द महास्थविरयात लःल्हाना छेयाहयागु खः । वसपोल प्रबज्या जूबले नेपाःयापिं खुम्ह व आसामयापिं प्यम्हसित वद्देगम विमलवंस अनुनायक महास्थविरं प्रब्रजित याना बिज्यागु खः । उबले किरणकुमार शाक्ययात श्रामणेर मैत्री धका नाँ तःगु खः । वसपोल २० वर्ष दयेवं उपसम्पदा जूबले नं मैत्री हे नाँ जुल । वसपोल अन च्वना बिज्याना च्वंबले अन बुद्धधर्म व डिप्लोमा तक पास याना बिज्यात । भिनिदँ तक च्वना बिज्याना च्वंबले श्रीलंकाया रेडियो सिलोने नेपाली प्रोग्राम संचालन याना बिज्यात । विद्यालये स्वदँ तक परियत्ति शिक्षा ब्वंकेगुली पिंन्सिपल जुया बिज्यात । विहारया पाखें बूगु भोजन भिक्षा वनेगु प्रारम्भ याना १०८ म्ह तक भिक्षुपिं प्रधानमन्त्रीया छें न्हयोने भिक्षा ब्वना यंका न्हूगु रेकर्ड तया बिज्यात । इन्डियन कपिलवस्तुया धातुयात नेपाःया कपिलवस्तुया धातु धका श्रीलंकाय हःबले राष्ट्रपति जयबर्धन प्रमुख यक्कोसिगु विरोध याना यथार्थ प्रकाश यायेगु कुतः याना बिज्यात । नेपाःया जुजु बीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव सरकार श्रीलंकाय बिज्याबले श्रीलंकाया रेडियो सिलोन जुजुया सन्देश प्रसार याना बिज्यात । थुकथं श्रीलंकाय भिनिदँ बितेयाना गुरुपिनिपाखें भब्य समारोह याना निस्सयं मुक्त याना नेपाले छ्वया हयाबिज्यागु खः । भ्नी नेपाःया गुणघोष, शीलभद्र भन्तेपिं नं अनहे च्वना बिज्याना अध्ययन याना बिज्यापिं खः ।

आः थौकन्हे थन वसपोल विमलवंस महास्थविरया तःधिकःम्ह शिष्य अमरवंस महनास्थविर नायक (विहाराधिपति) जुया बिज्यानाच्वंगु जुल । उबले मैत्री भन्ते नाप अध्ययन याना बिज्यापिं मध्ये मैत्री भन्तेस्वया थकालिपिं वसपोल अमरवंस महास्थविर व नन्दवंस महास्थविर निम्ह जक खः । स्वम्हम्ह मैत्री भन्ते हे जुल ।

अन विहारया बोधिबृक्षे २८ म्ह बुद्धपिं छ्वाःख्यरं तयातःगु दु । चैत्ये दुने भगवानया प्रतिमा स्थापना याना चैत्यया पिने च्यागः चैत्य व च्याम्ह बुद्धपिं विभिन्न मुद्राय स्थापना यानातःगु दू । न्हित्थं बहनी स्वाँ

सर्वत वासः तथा प्रदीप पूजा बोधिवृक्ष व चैत्ये जुयाच्चंगु दु ।

विहारया सत्तिक हे न्हापा मैत्री भन्तेया तुती अप्रेसन याःबले च्वना विज्यागु हस्पिटल दु । विहारे वनेगु च्वनेगु आदि फुक प्रबन्ध दु । विहारया न्हचोने च्वंगु लं (पीचरोडं यात विपुलसेन माःवत अले खवेच्चंगु ताःहाकःगु पीचरोडयात विमलवंस माःवत धका सरकारया पाखेंहे नामाकरण यानातःगु दु ।

थुकथं जिपिं थुगु विद्यालय तथा विहारे च्वना पूजा दान प्रार्थना याना जलपान सिधेवं ए.सि. दुगु मोटर छगले जिनरत्न भन्ते व मैत्री भन्ते नापं प्रस्थान याना । वजिरारामे ९(१५ बजे थ्यंकःवना । थुगुहे वजिरारामे महानायक अमृतानन्द भन्ते, सुबोधानन्द भन्ते, विमलानन्द भन्ते व कुमारकाश्यप भन्तेपिसं अध्ययन याना विज्यागु खः । नेपाले २००१ सालं श्री ३ जुद्धसम्शेर निर्वासन याःगु इले थनया नारद महास्थविर व पियदस्सी महास्थविरपिसं आश्रय बिया भिक्षुपिन्त हाकनं नेपाले दुहाँवनेत श्री ३ पद्मसमशेर नापलाना नेपाले हाकनं बुद्धधर्म प्रचार प्रसार यायेत दुतकायेकुगु खः ।

थौकन्हे थुगु विहारे महिन्द महास्थविर वजिराराम विहारया विहाराधिपति जुया विज्यानाच्चंगु दु । वसपोल ईश्वी १९५६ स प्रब्रजित जुया १० वर्ष जर्मने च्वना विज्याम्ह अले नारद महास्थविरया न्हापाँम्ह शिष्य खः । वसपोलया थौकन्हेया आयु वर्ष ७३ दँ खः । वसपोल जर्मने च्वना विज्याबले क्रिश्चियन नाप वाद विवाद जूबले वसपोलं इमिगु प्रश्नया उत्तर बिया विज्यागु सफूया रूपे प्रकाशित जूगु छगु वसपोलयात नापलाः वनावले ब्यूगु दु । थनहे अमरपुर निकायया प्रधान कार्यालय नं दु । थन प्रत्येक आइतबार खुनु परियति बौवइपिनिगु संख्या ६००० दु । थन नारद महास्थविरया प्रतिमा नं स्थापना यानातःगु दु ।

अनं मैत्री भन्तेया तःधिकःम्ह तताया छें वना । अन मैत्री भन्ते प्रब्रजित जुया विज्याबले दातावा जुया विज्याम्ह श्री पेरेरा वं दातामां जुया विज्याम्ह श्रीमति विमला पेरेरा द्विवंगत ज्वीधुंकुगु जुल, आः अन तःधिकःम्ह म्हचाय् स्वर्णमाली व वया म्हचाय्पिं सुश्री हिमाङ्गी, दातिम्ह तिलङ्गा, चिकिधिकःम्ह ओलिन्दी स्वम्ह जक दु । अन थ्यंबले १०(३० बजेजुल । अन हे च्वना उपहार आदान प्रदान जुल, । अन हे भोजन याना

१ वजे स्वर्णमालीयात नं नापं व्वना विद्यालय पिरिवेणे वया । थनयात मिनिवलुव मिरिगम धाइगु जुयाच्चन । थनया मुख्यम्ह भन्ते सुकन स्थविर अले थनच्चना अध्ययन यानाच्चंम्ह लुम्बिनिं हयातःम्ह श्रामणेर सारद नापलाना नेपाःया मरि दान याना । अनं लुम्बिनिं छोयातःपिं श्रामणेरपिं न्हेम्ह दुगु श्रीबर्धनाराम पिरिवेण सालियाल "दम्बदेणिय कुरुण्चागल" वया । आ बिज्यानाच्चंम्ह शान्तरक्षित स्थविर नापलाना थःमं ज्वना वनागु बुद्धप्रतिमा दान याना । श्रामणेरपिं नापलाना दान प्रदान याना अनहे च्वना । अन दुपिं श्रामणेरपिं थथे खः।

संख्या	आःयागु नाँ	न्हापायागु नाँ	थःगु न्हापायागुथाय्
१)	सुमङ्गल	सुमङ्गल	बुँग
२)	सुनित	सारद	रसुवा
३)	पञ्जासार	सुमन	बलम्बु
४)	धम्मसिद्धि	अस्सजि	बलम्बु
५)	पञ्जाकित्ति	पञ्जावंस	बलम्बु
६)	धम्मकित्ति	जिनवंस	बलम्बु
७)	शान्तिदेव	पियदस्सी	किपुलचा

थुकथं श्रामणेरपिन्त अन नाँ परिवर्तन यानातःगु जुयाच्चन ।

बहनी मेटियगणे मयुरराज महाविहारे अटठवीसति बुद्धपूजाय् व्वतिकाःवना । अनच्चंम्ह संघानन्द स्थविरया विहारे च्वंम्ह विहाराधिपति भन्ते द्वारा जूगु बुद्धपूजाय् च्वना विद्यावास पिरिवेणे ल्याहाँवया आराम कया ।

२०६२।२।९ गते सोमबार । २३ तारिख

थौं बुद्ध जयन्ती । सुथ न्हापनं दना मोल्हुया भगवान बुद्ध दुगु मन्दिरेंच्वना जप पाठ पूजा सिधेका मेमेपिं नं आपालं स्थानीय उपासक उपासिकापिं मुँवल । मन्दिरया दुने भव्य ज्वीक अनेक कलाँ युक्तगु ध्यानमूर्ति, निर्वाण मूर्ति, दना आशिर्वाद बियाच्चंगु मूर्ति, अले सारिपुत्र व मौद्गल्यायनपिनिगु मूर्ति, अनंःपिनेया चाकले सप्तसप्ताहया निर्मित मूर्ति आदिं चाःहीका मेखेपाखे अनेक बुद्धया जीवनी सम्बन्धी चित्र व देवतापिसं पूजा यानाच्चंगु मूर्ति चित्रत अंकित यानातःगु स्वया । अनं

खःपाखे बोधिबृक्षया क्लृप्ताख्यरं पःखालं चाह्वीका जःपाखे चैत्य स्थापना यानातःगु थुपिं स्वथासं सकसिनं नं थवंथवे पूजा न्हचाका पूजा जुल । थनलि जलपान याना नेपाःयापिं श्रामणेरपिं व गुरु भन्ते नापं च्वना फोटो कया उगु विहारे पंखा निगूयात धका दान बिया बिदा कया मोटरे च्वंवा ।

अनं वना दम्बदेनिय राजमहाविहारे वया थुगु विहारे कलिङ्ग हःगु दन्तधातु तयेत दयेकातःगु पुलांगु विहार स्वया । थुगु विहार ईश्वी १२३१ बु. सं. १७७४ स स्वम्हम्ह विजयबाहु जुजुं दयेकुगु जुयाच्वन । थन नं दथ्वी तथागतयागु दन्तधातु तयातःगु स्वतंजाःगु पुलांगु मन्दिर, जवे बुद्ध मन्दिर, खवे चैत्य । थुकिया न्हचोनेपाखे न्हापा दन्तधातु तयातःगु जुजुया दरबारया भग्नावशेष दु । थ्व दरबारया जःग अन पर्वते च्वेपाखे लाः ।

दन्तधातु कलिङ्ग हया दकले न्हापां थन दरबारे स्वतंजाः च्वे तयातःगु खः । लिपा अन च्वपिं माघ जातिं उपद्रव यासेलि उगु उपद्रव शान्त यायेत थन थुगु मन्दिर दयेका तयहःगु जुयाच्वन । उगु दन्तधातु अन स्थापना जुसेलि उपद्रव शान्त जुयावन । छाय्धाःसा दन्तधातु दुथाय् देवतापिसं हे शान्ति ज्वीकेत ग्वाहालि याईगु जुयाच्वन । थौं कन्हे थुगु विहारया विहाराधिपति नारंगुड श्रीनिवास महास्थविर खः । वसपोलहे जिमित अन पुलांगु विहारया ताः खना दुने क्यना बिज्यात ।

थुगु विहारे वइपिं उपासक उपासिकापिं तुयुगु वस्त्र पुना पुना सुथे वया शीलसमादान याना च्छिच्छि च्वना कन्हेखुनु तिनि ल्याहाँ वनीगु । थनं ल्याहाँ वयावले लय् लय् दानबीत भण्डा व्वेका व्वेका लं पना पना गनं सर्वत गनं लः गनं भोजन पाय्क यानातःगु दान बीगु जुयाच्वन । लय् कुरुनेगल धाःथाय् पहाडे च्वे च्वे गनं फेतुनाच्वंम्ह गनं दनाच्वंम्ह भगवानया मूर्ति तयातःगु दु । लय् न्हेन्हु न्हचोहे बौद्ध भण्डा छेखापितिं व्वेका लय् विचे विचे थासंथासे भण्डाया ध्वाखा दय्कातःगु दु ।

अनं पहाडया विचं विचं वना अउकन धैथाय् तःधिकःम्ह दनाच्वंम्ह भगवान बुद्धया प्रतिमा स्वया पलेस्वां छाया धूं च्याका पूजा याना । अन वनेत च्वे थाहाँ वनेमाः थनच्वंम्ह बुद्धया मिखां अन तापाक न्हचोने खनेदुगु “कलावाय्व” ताल खनेदु । थुगु मूर्ति व ताल हातुसेन नांम्ह जुजुं बु.सं. १००५ स अनच्वपिं जनतापिन्त कृषी सुबिधा वीयालागी दयेकाब्यूगु धका च्वयातःगु दु । छको थुगु ताल सुना लः

मदया वंबले बृष्टि मजुया हाहाकार जुल अले मेथासँ लः ल्हचयाहया थ्व ताल जायकाबीवं हानं वर्षा जुल । थ्व घटना जूबले मैत्री भन्ते श्रीलंकाय हे दुगु जुयाच्वन ।

अनं वया लयँ पना दान बियाच्वंगु भोजन दान कया थ्वहे सरोबरया छथाय् सिथे च्वना भोजन याना । भोजन धुंका अनुराधपुर पाखे वयाबले लँया जःपाखे तापाकहँ मिहिन्तले पर्वत स्वया अनं थुखे वेधुंका उगु मिहिन्तलेया न्हचोनेपाखे मेगु छगू न्हापायागु स्वया चीधंगु सरोबर वल ।

थुगुहे मिहिन्तले पर्वतया जंगले श्रीलंकाया जुजु देवानापिय तित्सस शिकार वोबले महामति महेन्द्र महास्थविरं उम्ह जुजुयात “तित्सस” धका सःता वैगु बुद्धि परीक्षा याना सम्राट अशोकया सन्देश न्यंका बुद्धधर्मे दिक्षित याःगु जुयाच्वन । अनं वया अनुराधपुरया होटले १ (३० बजे थ्यंका थाय् कया आराम याना । उबले अन होटलया चार्ज (बाः) चच्छिया दबल बेडया ३२००। सिंगल बेडया २५००। खः । ३ः३० बजे होटलं वना अनुराधपुरया दर्शनीय स्थानत सो वना । दकले न्हापां दुट्ठगामणि जुजुं भिक्षुपिन्त मोल्ह्वीत धका दय्काब्यूगु कुत्तमपोकुन (मोल्ह्वीगु पुखू) स्वया । अनं भच्चा उखेपाखे समाधि प्रतिमा स्वया, स्वां छाया पूजा याना । थुगु प्रतिमा स्वेबले जीवसानम्ह थेंहे अनुभव जू । थुगु प्रतिमा भगवान बुद्ध समापत्ति ध्याने च्वना बिज्याथें च्वंक धका श्रीलंकाया शिल्पकारपिसँ दय्कातःगु धाई । थुकियात संसारया आपालँ विद्वानपिसं वर्णन यानातःगु दु कि न्हचाथेंजाःम्ह क्रूरम्ह ब्यक्ति जूसां थ्व प्रतिमा स्वयाच्वन धाःसा नुगः क्यातुया वों धाई । भारतया प्रधान मन्त्री जवाहरलाल नेहरु थन वोबले थ्व प्रतिमा खना तस्सतं प्रभावित जूगु खः ।

अनं जिपिं जेतवनाराम चैत्य सोवना । थुगु चैत्य बु.सं. ८१९. तथा इ.सं. ३३४ स महासेन जुजुं निमाणं याकगु खः । थन भगवान बुद्ध व अर्हन्तपिं ध्यान च्वना बिज्यागु थाय् धाई । थुकी भगवान बुद्धया कायबन्धनया टुक्रा छक्कू व सर्वज्ञधातु निधान यानातःगु दु । थ्व चैत्यया गोलाई ११०० फीट् व उँचाई २३१ फीट् दु ।

अनं वना रत्नमालि चैत्य सोवना । माणिक वर्णगु फियात सुवर्णमालि, रत्नमालि, रूवन्वेलि धका स्वँगू नाँ तयातःगु दु । रत्नमालि चैत्ययात भगवान बुद्ध व बौद्धपिसं समस्त श्रीलंकाया १६ गू मुख्यगु दर्शनीय स्थान मध्ये छगू मानेयाना तःगु खः । थ्व चैत्य दुट्ठगामणि जुजुं निर्माण शुरु याना जीवनभर तक याना नं सिधेके मफया थः मरणासन्न

काले तकनं थः अनहे च्वना निर्माण याकुगु खः । अथेनं पूवंकं मफया थः किजा व अमात्यपिन्त “जिं थ्व चैत्य पूवंगु स्वे खनीमखुत, उकिं थुकियात चैत्यया आकार वेक गुलि जाः तय्माःगु खः उलि तया कापतं भुना जूसां जितः क्यो” धका कापतं भुंकेबिया थः दिवंगत जुयावन । अनलि किजाम्ह सद्दातिस्स जुजुं चैत्य पूवंकल । उकी बाँलाक छाय्प्येमाःगु ज्या लज्जातिस्स भाति अर्थात पराक्रमबाहुपिसं याना पूवंकुगु जुल । थुगु चैत्यया निर्माण बु.सं. ३८३ ई.पू १६१ स पूवंगु जुल । थुगु थाय्या महत्वया विषये धैतःगु दु । थुगु भद्रकल्पया ऋकुच्छन्द तथागत, कनकमुनि तथागत, काश्यप तथागत, व गौतम तथागतपिं नं थन विज्याना च्वना विज्यागु, अले महेन्द्र महास्थविरं चम्पा स्वां च्याम्हू छयां पूजा याःबले पृथ्वी कम्प जुल धाई । थुगु चैत्यया गोलाई १००० फीट् उँचाई १८० फीट् दु । थुकी निधान यानातःगु वस्तुया वर्णने उत्तर व सुमन नाँपं ऋद्धिवान श्रामणेपिसं उत्तर कुरुद्वीपं धातु हया, सोणुत्तर स्थविरं नागलोकं सर्वज्ञधातु हया चतुर्महाराज देवतापिंगु लुंयागु प्रतिमा दयेका अमुल्य रत्न माणिक आदि तया निधान यानातःगु धाई ।

अनं वना थूपाराम चैत्य सोवना । थुगु चैत्य स्तूप व आराम नित्तां दुगु जुया थुकिया नाँ थूपाराम च्वंगु धाई । थ्व चैत्य बु.सं. २३६ ई.पू. ३०७ स देवानापिय तिस्स जुजुं निर्माण यागु खः । थुकिया महत्वया विषये धैतःगु दु किा ऋकुच्छन्द तथागतया लःचालेयायेगु कापः, कनकमुनि बुद्धयागु कायबन्धन, काश्यप बुद्धयागु मोल्हवीगु कापः (जलसातिका), गौतम बुद्ध स्वयं ध्यान च्वना विज्यागु थाय् धका देवानापिय तिस्स जुजुं महेन्द्र महास्थविरया निर्देशने दयेकुगु खः । थुकिया गोलाई १९४ फीट् उँचाई ६३ फीट् दु । थुकी निधान यानातःगु वस्तु मध्ये देवराज इन्द्रं द्रनोण ब्राह्मणं धातु इनाब्यूवले थःगु पगरी सुचुकुगु अक्खधातु कया वहे अक्खधातु तया दयेकातःगु चैत्ये सुमन श्रामणेणं ऋद्धिद्वारा हया तयातःगु दु धाई । थौं वैशाख पुन्ही खुनु थुलि अनुराधपुरया दर्शनीय स्थानत स्वे क्वचाय्का होटले ल्याहाँवया आराम याना ।

२०६२।२।१० गते मंगलबार । २४ तारिख

थौं न्हापनं दना होटले हे जलपान याना ७ वजे मिहिन्तले स्वेत वना । पहाडया कापिंकापिं जूसां गनं जवे गनं खवे लःयागु तालत दु । मिहिन्तले धैथाय् अनुराधपुरया जुजु देवानापिय तिस्स शिकार वंगु अवस्थाय् महेन्द्र महास्थविरं अन विज्याना वैत बोध याना बुद्धधर्म ग्रहण

याकुगु थाय् खः । अन वनेत न्हापां त्वाथः गया वनेमाः । बिचे थ्यनकि लाकाँ तोता तस्वाःगु तँ गया थाहाँ वनेमा । पहाडया च्वकाय् थ्यनीथेच्वंका ला पाइप्र ज्वना त्वाथः मदुगु लोहँते गया वनेमाः । च्वे थाहाँवॉलिसे फय् नं अपोहे वयाच्वनीगु । सुथे वनागु जुया जक वनेफुगु व जि जा दृढ निश्चय पूर्वक जीवनहे अर्पण याना पलाः पतिकं पट्ठानयात लुमंकु लुमंकु वनागु जुया जक वनेफुगु खः । अन च्वकाय् थ्यनेवं क्वेपाखे स्वेबले जः खः ल्यूनं न्हचोने फुक्क खनेदु । उकिया जवे तःधिकःम्ह भगवान अले खवे तःगोगु चैत्य स्थापना यानातःगु अनं क्वताःगुलिं बाँलाकहे खनेदु । च्वे थ्यंका क्वाहाँ वयाबले मेपिन्तला छुं मजुथेंचों, जितः जक इकुया धेधेचुला विस्तारं क्वाहाँ वेमाल । अथेनं छकःला बान्ताहे जुल । बान्ता जुसेलि इकुगु मन्त; भचा आराम न कया बुलुहुं क्वाहाँ वया ।

थुगु मिहिन्तले धैगु थासे थुगु भद्रकल्पे न्याम्ह बुद्ध उत्पन्न ज्वीगुली ककुच्छन्द, कनकमुनि, काश्यप व गौतम थुपिं प्यम्ह बुद्धपिसं पादस्पर्श याना विज्यागु, अले बु.सं. २३६ या जेष्ठपुन्ही खुनु सम्राट अशोकया काय् महामति महेन्द्र महास्थविर प्रमुख इत्थिय, उत्तिय, सम्बल, भद्रसाल व सुमन श्रामणेर अले भण्डुक कुमार आदि उत्तम पुरुषपिं ऋद्धिद्वारा विज्याना देवानापिय तिस्स जुजु प्रमुख ४०.००० पीदोल सिंहल शैन्यपिन्त त्रिरत्नया शरण ग्रहण याकुगु खः । दकले न्हापां सिंहल बौद्ध जूगु खः । थनहे भण्डुक कुमारया प्रब्रज्या तथा अर्हन्त जूगु, महेन्द्र महास्थविर प्रमुख भिक्षुपिं दकले न्हापां वर्षावास च्वना विज्यागु, अष्टस्थल बोधि स्थापना याःगु, सर्वज्ञधातु स्थापना याना चैत्य दयेकुगु, अर्हत महास्थविरपिनि स्थाईरूपं बासस्थान जुगु आदि आदि कारणं याना थुगु मिहिन्तले विश्वया पूजनीय स्थान मध्ये शुद्धगु पर्वत जूगु खः ।

महामहिन्द चैत्य

थ्व अम्बस्थल अँमा यक्व दुगु वगीचाय् स्थापना यानातःगु चैत्य जूगुलिं महामहिन्द चैत्य वा अम्बस्थल चैत्य धका धाई । थ्व मिहिन्तलेया न्हचोनेसं वा क्वस्संच्वंगु चैत्य खः । थ्व चैत्य बु.सं. २७७ ई.पू. २६७ स स्थापना जूगु खः । थ्व चैत्य उत्तिय जुजु दयेके ब्यूगु खः महामहिन्द महास्थविरं देवानापिय तिस्स जुजुयात दकले न्हापां धर्मोपदेश ब्यूगु थ्वहे थासे खः । थुकी निधान यानातःगु वस्तु महामहिन्दया अस्थिधातु व खरानि तया दयेकुगु खः । थुकिया गोलाई ९६ फीट उँचाई ३६ फीट दु ।

दकले च्वेच्वंगु तर सुरक्षित यानातःगु थाय्यात “आराधना गल” निमन्त्रणा याःगु थासेच्वंगु ल्वहँ धाःगु खः । थन क्वस्सं महेन्द्र महास्थविर न्हिने च्वना बिज्याइगु थाय् “महेन्द्रगुफा” दु । थन छचाःख्यरं दर्शनीय स्थानत फुकधैथें खनेदु ।

अम्बस्थलं भच्चा क्वाहाँवेवं अन नागपुखू छगू दु । अन भन्तेपिं मोल्हंया बिज्याइगु, थुकियात बु.सं. १११७ स प्रथम अगगो जुजुं दयेकाव्यूगु १२४ फीट ताःहाकःगु पुखू खः ।

अनं ल्याहाँवया लयं हवरगन् धाःथाय् किसितयूत मोल्हवीकीगु थासे करिब १५ म्हाति किसि मागःतसें हया च्वंगु खना । अनं पोलंनुरुव धाःथाय् वना अन छगःहे लोहँया पाहाडे छगःहे लाहँते ध्यानमुद्रा छम्ह, दनाच्वम्ह अभय मुद्रा छम्ह, निर्वाणमूर्ति छगू दय्कातःगु स्वया । थनयात गजविहार धाई । अनं ल्याहाँ वयाबले पराक्रमबाहु जुजुया दरबारया भग्नावशेष, भिक्षुपिं च्वनीगु आपालं विहारया भग्नावशेष स्वया । पराक्रमबाहुं अनच्वपिं जनतापिन्त सुविधा बीयालागी तालत तःगुमछि दयेका उकियापाखें सिंचाई याकातःगु खनेदु । अनहे तालया न्हचोनेच्वंगु छगू पसले भोजन याना । अनं गुफा मन्दिर स्वेत वना । बिचे होटले डेढ घण्टा आराम याना ४(३० बजे दम्बुल्ल गुफा मन्दिर स्वेत वना ।

दम्बुल्ल गुफा मन्दिरया न्हचोने सिंहया म्हुतुं दुहाँवनेमाःगु लुखा भव्य ज्वीक दयेकातःगु दु । गुफाया न्हचोने लुँयागुथेंच्वंगु चैत्य छगः नं दु । अन च्वस्सं तःधिकःम्ह धर्मचक्र मुद्राम्ह भगवान लुँयाम्हथेच्वकहे स्थापना यानातःगु दु । उगु सिंहद्वारया जःपाखें थाहाँवना गुफा मन्दिर स्वेत तँ गया वना । भगवानया मूर्ति पुलेवं हानं मेगु तँ खनेदत । अनंच्वे वनेला मवनेला धका दोमन जुल । अथेनं मैत्री भन्तेया उपायकौशल्य युक्त तरिकाँ भचा भचा यायां थाहाँ वना । सिमा दुथाय् थ्यँबले अनतक जक धका च्वना । गुफा मन्दिर मधाःसे भतिचा तँ गय्वं गाई जक धाधां अपायहाकःगु तँ कोचाय्क थत ब्वना यंकल । तँनय् बिचे बिचे अनेक पसः तःवोपिं नं दु । व स्वस्वं थाहाँ वँवं भ्वात्त धाय्क छगः मन्दिर खनेदत । व मन्दिरे दुहाँवना जःपाखे पर्वत छगले छगः लोहँयागु पहाडया गुफाय् न्यागू द्वारया दुने यक्व बुद्ध प्रतिमा ध्यानमुद्रा व दनाच्वंगु मुद्रा अले देवतापिं. जःखः तयातःगु न्यागू गुफा खनेदत । न्हापांगु गुफाय् दुहाँवनेगु व पिहाँ वेगु लुखा छगूहे जूगुलिं तस्सतं वे वने थाकुल । निगूगुली दुहाँवनेगु व पिहाँवेगु अलग लुखा दुगुलिं वस्वया अःपुल । अनं वहे भोले मेमेगु गुफाय् नं अथेहे बुद्ध

प्रतिमा यक्व तथा बुद्ध प्रतिमाया न्हचोने पलेस्वाँ उफोस्वाँ जक छायात् तेबुल तथा तेबुलं हे लं क्यनेथें भोलाक प्रतिमात स्वया स्वाँ छाया वेगु । गुफाया फुसे नं बुद्धया चित्र व अनेक चित्रत च्यातःगु दु । धूँ मत च्याकेगु थाय् गनं नं मदु । बरु बिजुलिहे मत च्याकेथें च्याकातःगु दु । थुकथं उगु गुफा मन्दिर स्वे धुँबले थाकुक् थाहाँ वनागु फुकं याउँसे च्वना वन । थुगु गुफा विहारयात अ) देवराज विहार आ) महाराज विहार इ) पश्चिम विहार ई) न्हूगु विहार व उ) न्हूगु निगूगु विहार धका विभाजन याना नामाकरण यानातःगु दु ।

अ) देवराज विहारे तुयूगु बुद्ध प्रतिमाया बारे अद्भुतगु बाखँ छगू दुः बलगम्बा जुजुं दयेकेब्यूगु परिनिर्वाण मञ्चे भगवान बुद्ध दयेकेब्यूगु जुजुया चित्तबुझे मजुया म्हाइपुकाच्वंगु अवस्थाय् शक्र देवराज इन्द्रं विश्वकर्मा देवपुत्रयात बुढायागु स्वरुपं छोयाहल । वं मूर्ति स्वेगु अनुमति फौबले जुजुं अनुमति मब्यू । कन्हेखुनु व मूर्ति छगुलिं शान्त दर्शनीय जुयाच्वंगु खना जुजु तस्सतं लयताल । देवनिर्मित प्रतिमा जूगुलिं देवराज विहार नाँ जूगु खः । थुगु विहारे शैलमय बुद्ध प्रतिमा प्रमुख बुद्ध प्रतिमा न्यागू आनन्द अर्हन्त महास्थविरयागु प्रतिमा छगू तयातःगु दु । देवेन्द्रं महासमुद्रे ल्वीकुगु त्रिंकुमाली धैगु थासे माभितसें ल्वीका बलगम्बा जुजुयात लःल्हाःगु खः । थन श्रीखण्डयागु देवराजया प्रतिमा नं तयातःगु दु, विश्वकर्माया प्रतिमा, सीता नाँम्ह शिकारीया प्रतिमा नं तयातःगु दु । मेगु बुद्ध प्रतिमात पुलाँगु तालं हे तयातःगु दर्शनीय जू ।

आ) महाराज विहार । थुकी मदर तोरण सहित पद्मासने च्वनजा विज्याम्ह शैलमय बुद्ध प्रतिमा, थुकिया नापं हाकुगु लोहँत दयेकातःगु मैत्रेय बोधिसत्व, नाथ देवराजया प्रतिमा निगू उपुलकनव सुमन देवराज पिनिगु प्रतिमा तथा यक्व यक्व बुद्ध प्रतिमा, बलगम्बा जुजुया प्रतिमा, विश्वकर्मा दयेकातःगु बुद्धप्रतिमाया ल्यँगु टुक्रा ताक्रा व सर्वज्ञधातु निधान याना ७ फीट् तःजाःगु चीगोगु चैत्ये तयातःगु दु । अनहे विहारे गुफाय् दुने लः छफुति छफुति पात्रेलाक तिकिनना च्वंगु दु । विहारे अपवित्र जुलकि लः तिकिननीमखु, सत्यकृया यातधाःसा हानं लः तिकिननी ।

इ) पश्चिम विहार । थ्व बलगम्बा जुजुं गुफाय् दुने दयेकेब्यूगु स्वंगूगु विहनार खः । थुकिया दुने २१ गू बुद्ध प्रतिमा दु । थुगु विहारे नं सर्वज्ञधातु व बलगम्बा जुजुया महारानी सोमादेवीया तिसा निधान यानातःगु चीगोगु चैत्य छगः दु । मेमेगु विहारं पश्चिमपाखे लाःगु जुया

थुकियात पश्चिम विहार धाई ।

ई) न्हूगु महाविहार । थ्व विहार कीर्तिराजसिंह महाराजं दयेकेब्यूगु थुगु विहारे दुने ऋकुच्छन्द, कनकमुनि, काश्यप व गौतम प्यम्ह भगवान बुद्ध अले मेगु बुद्ध प्रतिमा ३० गू अले २४ गू तिरण, राजसिंह महाराजया प्रतिमा तयातःगु दु । लिपा दयेकुगु जुया तःधंगु न्हूगु विहार धाःगु खः ।

उ) निगूगु न्हूगु विहार । उबले भण्डारया रूपे प्रयोग यानजातःगु थ्व विहारे सिंहशय्या बुद्धमूर्ति सहित १० गू बुद्ध प्रतिमा स्थापना यानातःगु दु ।

अन स्वेधुंका बुलुहुं पर्वतं क्वाहाँ वया । गुफाय् न्हयाक्व वावोसाँ लः दुने दुहाँ मवनीकथं पर्वतया सिथे भोलाक तगिँ तया लः बाःवैगु फुक पिने लाइकथं दयकातःगु दु । क्वाहाँ वेथाय् नं थाय्थासे मछिँथाय् पाइप तया तःगु दुगुलिं व पाइप बःकाकाँ क्वाहाँ वया । क्वे थ्यँका गाडीचवना होटले वया आराम काःवया । बहनी सूप, धौ त्वना चना ।

अनुराधपुरया दर्शनीय स्थान

अनुराधपुरे भगवान बुद्ध सम्बन्धीत दर्शनीय स्थानत मध्ये महान स्थान धका च्यागू दु । उकिया अतिरिक्त श्रीलंकाया मेमेगु थासेच्वंगु नापं दर्शनीय स्थानत खः

- १) श्रीमहाबोधि,
- २) रत्नमालि,
- ३) थूपाराम,
- ४) जेतवनाराम,
- ५) मिहिन्तले,
- ६) गुफा विहार ।

थुपिं खुगूया संक्षिप्त वर्णन च्वे वनेधुंकल । आः बाकि दनिगु

७) लंकाराम चैत्य

थ्व चैत्य बु. सं. ४५५ ई.पू. ८९ स वलगम्बा नाँम्ह जुजुं सर्वज्ञधातु निधान याना दयकुगु खः । थुकिया गोलाई १५० फीट् उँचाई ५० फीट् दु ।

८) अभयगिरि चैत्य

थुगु चैत्य वट्टगामनी अभय अर्थात बलगम्बा जुजुं गिरि नजाँम्ह ऋषि च्वना बिज्यागु थासे निर्माण याःगु जूयानितिं अभयगिरि नाँ चंगु धाई । थुकिया निर्माण बु.सं. ४५५ ई.पू. ८९ स जूगु । थन नं

भगवान गौतम बुद्ध पलख च्वना विज्यागु धाई । थुकिया गोलाई १३५५ फीट् उँचाई ४०० फीट् तथा दयेकुगु धाई परन्तु आः थुकिया उँचाई २४५ फीट् जक दनि । थुकी निधान यानातःगु वस्तु सर्वज्ञधातु व स्वर्णाक्षरगु त्रिपिटक खः ।

९) इसुरूमुनि विहार

थन श्रीलंकाया मुख्य मुख्यपिं मनूत ५०० म्ह प्रब्रज्या जुया विज्यागु थाय् खः । थन बु.सं. २३६ ई.पू. ३०७ स देवानापिय तिसस जुजुं सर्वज्ञधातु व स्वर्णाक्षरगु त्रिपिटक निधान यानातःगु धाई ।

१०) मिरिसवेटि चैत्य

थन दुट्ठगामणी जुजुया थः मां बौपिनिगु ओवाद कथं थःमं भोजन यायेंन्हचो भिक्षु महासंघपिन्त दान यायेगु झलन दुगु खः । भिक्षुसंघपिन्त लोमंका भोजन यातधाःसा दण्ड ज्वी धका थुगु मिरिसवेटि चैत्य दयेकुगु धाई । थुकिया निर्माण बु.सं. ३८३ ई.पू. १६१ स दुट्ठगामणि जुजुं भिगुंगू करोड १९.००.०००। खर्च याना दयेकुगु धाई । भगवान बुद्धया पादस्पर्श व १.९०.०००। छगू लाख व ग्वीदो अर्हत भिक्षुपिसं अन इले बेलाय् बास याना विज्यागु धाई । थुगु चैत्यया गोलाई ५६० फीट् उँचाई ६० फीट् दु ।

११) सेल चैत्य

लोहँया पर्वते द्योने निर्माण जुयाच्चंगु जूगुलिं थुकियात शैल चैत्य धाःगु खः । मिहित्तले दुगु सच्छिं मयाक दुगु चैत्य मध्ये थ्व मुख्यगु चैत्य खः । थ्व बु.सं. ५५१ ई.सं. ८ स जुजु जूम्ह महादाधिक महानाग महाराजं दयेके ब्यूगु खः । कुश (वीरकूश) जुजुयात शक्र देवराज इन्द्रं ब्यूगु अष्टवंक (च्यमथा बेकोगु प्वाः दुगु) माणिक्य परम्पराकथं न्हचानावया महानाग जुजुया ल्हाती लाःवोगु जुल । उगु माणिक्यया दुने भगवान बुद्धया उण्णलोम धातु स्थापना याना निधान यानातःगु जुल । थुगु चैत्यया गोलाई ७०० फीट् उँचाई १५० फीट् दु । थुगु चैत्य अम्बस्थलया खवे लाः ।

१२) पोलन्नरूद

थ्व थाय् बु.सं. १२१७ ई.सं. ६७४ स प्यम्हम्ह अग्रबोधि जुजुं थःगु राजधानीया लागी ल्योगु थाय् खः । थन दरबार, विहार, चैत्यया भग्नावशेष जक दु । पराक्रमबाहु जुजुं थःगु शक्ति क्यना लंकाथ् जक सम्राट जूगु मखु, पिने पिने मेमेगु देशे नं विजय याःम्ह खः । थुम्हसें

पराक्रम समुद्र धैगु तःधंगु ताल दयेका कृषी कार्यया निम्ति स्थानीय जनतापिन्त सुबिधा ब्यूगु खः । पराक्रमबाहु जुजुया प्रतिमा । थ्व छगःहे लोहते निर्माण यानातःगु ल्हाते सफू ज्वनाच्वंगु प्रतिमायात गुलिं गुलिंसिनं छम्ह धर्म प्रवर्तकया रूपे नं मानेयाः । थुकियात अगस्ति ऋषि नं धाः । उकिया सत्तिक पोत्गुलवेहेर धैगु चैत्य दु । थ्व बु.सं. १६९७ ई.सं. १११३ स प्रथम महापराक्रमबाहु जुजुं दयेकब्यूगु खः । थःमहे च्वयातःगु सफूत तया अन पुस्तकालय नं दयेकातःगु खः । थुकथं पराक्रमबाहु जुजु छम्ह विद्वान नं खः । पराक्रम समुद्र ४०.००० पीदोगु एकड जग्गाय १२ किलोमिटर ताःहाकः ज्वीक दयेकातःगु खः । अन सत्तिकहे निस्संकमल्ल जुजुया दरबारया भग्नावशेष दु । थनहे थूपाराम धैगु चैत्य नं दु । थ्व चैत्य बु.सं. १५९८ ई.सं. १०६६ स प्रथम विजयबाहु जुजुं दयेकाब्यूगु खः । वयाक्वे वटदागे अर्थात न्हेतँजाःगु दरबार दु । थ्व बु.सं. ३७३१ स निस्संकमल्लजुजुं दयेकगु खः ।

१३) पोलन्नरूव महाविहार

थुगु थाय् पराक्रमबाहु महाराजं छगःहे लोहंतय भगवान बुद्धया स्वंगू अवस्थाया मुर्ति दयेकातःगु खः । थन थ्व मूर्ति स्वेबले न्हचाथिंजाम्ह मुल्याहाम्ह जूसां वैगु मन शान्त जुयावपनी धैतःगु दु । हाकमुगु लोहते मयुरतोरण या बिचे फेतुनाच्वंम्ह भगवानयात जालिं तोपुया सुरक्षित यानातःगु दु । थन भगवान बुद्ध देव ब्रह्मापिन्त उपदेश बियाच्वंगु आकार अले थनहे आनन्द भन्तेया २२ फीट तःजाःगु मुर्ति व ४५ फीट ताःहाकःगु पानिर्वाण मूर्ति दयेकातःगु दु । थन जि आराम काय्माःगुलिं पुष्पमाया, स्वर्णमाली व जिनरत्न भन्ते जक बिज्यात । पुष्पमायापिं ल्याहावेवं होटले बासँच्वना ।

१४) अटदागे अर्थात दन्तधातु मन्दिर

थ्व दन्तधातु स्थापना यायेत दयेकगु मन्दिर खः । पुरातत्वविदपिसं सोबले अन च्याकू टुक्रा धातु लुयावोगु जुया अटदागे धाःगु धाई । बु.सं. १७२९ ई.सं. ११८७६ स विजयबाहु जुजुं दयेकाब्यूगु खः । अन लोहयागु सफू छगू नं दु । लोहते किया दयेकातःगु थुगु सफू २९फीट हाकः व ब्या सारे चारफीट दु । मिहिन्तले निसें हःगु छ्चाःख्यर किसिया मूर्ति, हय्या मूर्ति, देवी देवतापिनि मूर्ति स्वां आदिं अलंकृत याना तःगु दु । आखः जक २४ न्यस्प्यंगू लाइन दु । थ्व आखःयात "सेल् लिपि" धाई ।

१५) रंगिरि दम्बुल्ल

अच्छ पर्वित नांगु पर्वते गुफाया दुने विहारे दुगु बुद्ध प्रतिमायात सुवर्ण आलेप यानातःगु जुया रंगिरि दम्बुल्ल नामाकरण जूगु जुल । भगवान बुद्ध स्वकोगु पटक लंका विज्याबले थुगु पर्वते विज्यागु जुया परिशुद्ध जूगु थुगु पर्वतया हाकः ६०० ब्या १४० दुगु थुगु पर्वत बु.सं. ४४५ ई.पू.८२ स बलगम्बा जुजुं दयेके ब्यूगु खः । थुगु बुद्ध प्रतिमाय् निधान यानातःगु वस्तु सर्वज्ञधातु, बलगम्बा जुजुया महारानी सोमा देवीया तिसा तयातःगु खः ।

१६) महियङ्गण चैत्य

बुद्ध महापरिनिर्वाण जुय् ४४ दँ न्हचो सुमन देवराज श्रीलंकाय् दकले न्हापां इन्द्रनील माणिक्य तया दयेकेब्यूगु, वयां लिपा बुं.सं. २३७ ई.सं. ३०७ स देवानापिय तिस्स जुया किजा उद्धचूलाभय राजकुमारं उकियात भुना तःगो याना दयेकाब्यूगु, न्हापा १२ रियम् जक दुगुयात चूलाभय राजकुमारं ३० रियम् तग्वेक दयेका बिल । हानं बु.सं. ३८३ स देठगामणि जुजुं ८० रियम तग्वेक दयेका बिल ।

भगवान बुद्ध श्रीलंकाय् दकले न्हापां विज्याना सुमन देवराज प्रमुख देवी देवतापिन्त थ्व चैत्य निर्माण जूगु थासे धर्मदेशना याना विज्यागु खः । थुगु चैत्ये भगवान बुद्धया केशधातु व सरव धयाम्ह अर्हन्त महास्थविरं हयाब्यूगु ग्रीवाधातु (वाकुधीधातु) निधान यानातःगु दु । लिपा थन भगवान बुद्धया शासन बाँलाक स्थायी ज्वीगु खँका भगवान बुद्ध उबले अन बास यानाचर्वापिं यक्ष गोत्रयापिं असभ्य अशिष्ट मनुष्यपिन्त दमनयाना धर्मयापुसा तया थका विज्यागु थाय् खः ।

१७) बदुल्ल मुत्तियङ्गण चैत्य

मलियदेव अरहन्त महास्थविरं छ्छक्क सूत्र देशना याना ख्वीथासे ख्वीम्ह ख्वीम्ह अरहन्त याना विज्यागुली न्हापायापिं ख्वीम्ह अर्हन्त जुया विज्यागु थाय्थात मुत्तियङ्गण विहार धाःगु खः । मुत्ति(यङ्गण अर्थात् मुक्तजूगु थाय् धाःगु खः । थुगु चैत्य बु.सं २२६ स देवानापिय तिस्स जुजुं निर्माण याकुगु खः । भगवान बुद्धत्व प्राप्त याना च्यादं दुगु वैशाख पुर्णिमा खुनु भगवान बुद्ध श्रीलंकाय् तेश्रोपटक विज्याबले ५०० म्ह अर्हन्त भिक्षुपिं नापं समापत्ति ध्याने च्वना विज्यागु जूयानिंतिं पारिभोगिक चैत्यया रूपे प्रतिष्ठापना यानातःगु थाय् । थन भगवान बुद्धया सर्वज्ञभातु निधान यानातःगु खः । (थुपिं निगू दर्शनीय स्थाने जि

अस्वस्थ ज्वीगु लक्षण खनेदुगु जुया वने मफ्फुगु जुल)

२०६२।२।११ गते बुधवार २५।५।०५

थौं होटल तोता मातले आलोक विहार स्वेत वना । अन भिक्षु छम्ह गुफाय दुने अरहत्व लाभ यायेत विदर्शना भावना याना च्वना बिज्याबले शक्र देवराज इन्द्र थःगु शरीरं आलोक (जः) प्रकट याना व्युगुलिं थ्व थाय्यात आलोक विहार धाःगु खः । थुगु थासे बु.सं. २३६ ई.सं. ३०७ स (लज्जातिस्स युवराजं शुरु याना बलगम्बा जुजुं मूर्ति दयेका सिधेकेब्यूगु लिपा कुन्ततिस्स अर्हन्त महास्थविर प्रमुख ५०० म्ह अर्हन्त भिक्षुपि मिलेजुया लंकाय् प्रथम पटक धर्मसंगायन याना त्रिपिटकयात ताडपत्रे लिपिबद्ध याःगु खः । गुपाय् थुकिया प्रतिमा नं स्थापना यानातःगु दु । लिपा बुद्धघोष आचार्य थनहे सिंहलि भाषाय् दुगु त्रिपिटक अट्ठकथायात पालि भाषाय् अनुवाद याना बिज्यागु खः । थन आः बुद्धघोष आचार्यया दनाच्चंगु स्वर्ण प्रतिमा स्थापना यानातःगु दु ।

छन्हुंहे पाहाडे थाहाँ वनेमाःगु मिहिन्तले व गुफा विहार स्वया कन्हेखुनु हानं आलोक विहार सोवनाबले पाहाडे च्वे थ्यंक थाहाँ वनेमाःगुलिं शरीरयात आराम बीमाःगु कारणं याना महियङ्गण चैत्य व मुतियङ्गण चैत्य यात तोता क्याण्डिया दन्तधातु मन्दिर सोवना ।

क्याण्डिया दन्तधातु मन्दिर

श्रीलंका द्वीपे अन्तिम राजधानी महनुवर राजधानी (क्याण्डि) खः । थन बु.सं. २१३५ ई.सं. १५९२ स प्रथम विमलधर्म जुजुं शुरु याना २२३ वष तक विभिन्न जुजुपि ९ म्हसिनं राजधानीया रूपे राज्य याःगु थाय् खः । दन्तधातु दुगु जुया थ्वथाय् महत्वपूर्ण जुल । विमलधर्म जुजुं नित्तजाःगु दन्तधातु मन्दिर दयेका दम्बदेनीय धैगु थासं दन्तधातु थन स्थापना यागु जुल । सिंहल राज्यया अन्तिम जुजु श्रीबिक्रमराजसिंह जुजुं बु.सं.२३४० ई.सं. ११९८ स जुजुजूम्हं दयेकेब्यूगु पत्तिरिप्पु नामं परिचित जूगुयात थौकन्हे पुस्तकालयया रूपे प्रयोग यानातःगु दु । थनच्चंगु दन्तधातु मन्दिर तस्सतं दर्शनीय जू । थुगु दन्तधातु मन्दिरे मलवत्त अस्गट्टी निगू निकायया महानायक भन्तेपिं निम्ह व दियवडन निलमे पाखें संचालन पालन जुयाच्चंगु दु । थुगु दन्तधातु मन्दिर आः स्वर्तजाः अले दकले च्वेच्चंगु पौ लूसियातःगु दु । थ्व लूसियागु पौ तयाब्यूम्ह श्रीलंकाया राष्ट्रपति प्रेमदासा खः । थ्व दन्तधातु मन्दिरे

दन्तधातु दर्शन बीकेत १० बजे लाइन च्वनेमाः । ११ बजे मुख्यगु दुनेच्वंगु लुखा चालेवं तिनि दर्शन याये दइगु खः । गुलिं समयं मलाःपिं पिनेहे दर्शन याना वनीगु । पिने धाःसां दन्तधातु दुगु मुख्यगु कोठांजक पिने लाःगु जुया अनहे दर्शन याना वनीगु । दन्तधातु मन्दिर तस्सतं भव्य व कलात्मक जू, मुख्यद्वार दथुयागु लुखा नियमित कथं जक चायेकी, न्हापा लिपा जः खःच्वंगु लुखां दुहाँ पिहाँ जुई । मन्दिरयातं परिक्रमा याना जः खः च्वंगु बुद्ध प्रतिमा, बुद्ध पादुका, दर्शन याना अनं प्याहाँ वया । बुद्ध पादुका दर्शन यायेतः नं लिक्कच्वंगु बारं दुने दुहाँवनेमा । अन च्वनाबिज्याम्ह भन्ते व उपासक जिनरत्न भन्तेया परिचितम्ह जूगुलिं व दुनेच्वंगु बारया लुखा चाय्का जिमित अःपुक बुद्धपादुका दर्शन याकेबिल । अनं प्याहाँवया नापँच्वंगु मेगु मन्दिरे दन्तधातु यात्रा याइबले न्हचाबलें थःगु म्हे दन्तधातु तथा यात्रा याकाच्वंम्ह किसि सिनावंगुलिं उम्ह किसिया कँल्हाय् फुक गथेखः अथेहे दुनेतया उकी पातां भुना किसिया आकार दुरुष्ट ज्वीका अलंकारं अलंकृत यानातयातःगु स्वया । नापनापँ उकिया फुक चित्र व वर्णन अनहे तयातःगु दु ।

दन्तधातु मन्दिर स्वेधुंका अनं नुवरएलिय वया । थन चिया बगान यक्व दु । थासँथासे लँ स्यंगु मर्मत यानच्वंगु लँ तःब्या यानाच्वंगु जुया लँयं भचा ढिला नं जुल । लयँ वँवँ पहाडे च्वे च्वे थ्योलिसे ख्वाउँगु नं अपो जुयावल । पहाडं क्वे क्वाहाँवोलिसे तिनि ख्वाउँगु भचा कम् जुजुं वल । ३ बजे पुलेवं होटले वना आराम कया । मैत्री भन्ते व जि होटले आराम कया पुष्पमाया, स्वर्णमाली निम्हसित जिनरत्न भन्तेनाप कतरगम किरिवेहेर स्वेत छोया ।

कतरगम किरिवेहेर

थुगु थाय् किरि धैगु दुरुथें तोइसे च्वंक निर्माण जूगु चैत्य जुया किरिवेहेर नामं ब्यवहारे वया प्रसिद्ध जूगु खः । २५०० दँ न्यो मदनसेन जुजुं दयेकेब्युगु, भगवान बुद्ध स्वकोगु पटक श्रीलंका बिज्याबले समापति ध्याने च्वना बिज्यागु खः । थुकी निधान यानातःगु वस्तु भगवान बुद्ध बिज्यागु स्वर्ण आसन, बोधिसत्व सिद्धार्थ केश छेदन याःगु खड्ग व केशधातु खः । थ्व चैत्यया गोलाई ३०० फीट् च्वेयागु भाग जक स्यना कुटुंबयाच्वने धुंकल । थनहे मेगु कतरगम देवालय छगू नं दु । थन हिन्दू बौद्ध न्हचाम्हसिनं नं भाकल याःवइगु थाय् खः । पुष्पमायापिं

थुपिं थाय् स्वया ल्याहाँवेवं सकलें आराम याना ।

२०६२।२।१२ गते बृहस्पतिवार । २६।५।०५

थौं तिस्समहाराम चैत्य सोवना । बु.सं. ३१५ ई.पू. २२८ स मागम्पुर जुजु जूम्ह तावतित्सस जुजुं निर्माण याःगु जुया तिस्समहाराम चैत्य नामाकरण जुगू खः । भगवान बुद्ध तेश्रो पटक श्रीलंका विज्याबले पलख आराम याना विज्यागु थुगु थासे भगवान बुद्धया शरीर प्रमाणं निर्माण जूगु बुद्ध प्रतिमाया कपाले ललाट धातु निधान यानातःगु थुकी निधान जुयाच्चंगु दु । थुकिया गोलाई ५१४ उँचाई १८० फीट् दु ।

२०६२।२।१३ गते शुक्रवार । २७।५।०५

अनं वना वेवुरु कन्नल महाविहार(थौं सुथे होटले च्या त्वना ७ बजे प्यहाँवया वेवुरु कन्नल विहार सोवना । पुखूया सिथे छगू चीधंचागु खुसि दुगुलिं वेवुरुकन्नल नामाकरण जूगु खः । (वाय्व धैगु ताल, कोणय धैगु कुँचायलाक आएल धैगु खुसि) मातर जिल्लाय् दिक्वेल्लँ बेलिअत्त वेगु लय् वेवुरुकन्नल महाविहार राजाधिराजसिहया पाले अमरपुर उपसम्पदा प्राप्त याना काय्त लंकां विज्यापिं न्हेम्ह मध्ये छम्ह राजपुत्र किरिन्दे सिरिसीलानन्द महास्थविरया उपदेशानुसार निर्माण शुरु जूगु खः । लंकाय् तस्सतं नाँजाःगु वेवुरुकन्नल महाविहार करीब ३०० दति पुलांगु खः । उकी न्हंगु महाविहार १५० फीटदुम्ह भगवान बुद्धया फेतुनाच्चंगु ध्यानमुद्राया प्रतिमा दु । थुम्ह भगवानया छ्चने त्रिपिटकं जायकातःगु दुसा दुने भित्तंजाःगु भवनय् बुद्ध चरित्रया चित्रं जायकातःगु दु । थनहे चैत्य, जम्बुद्वीपं हःगु जयश्री महाबोधिया बोधिबृक्ष नित्तंजाःगु धातु मन्दिर स्वतँजाःगु धर्मशाला धर्मपुस्तकालय सहित संघावास आदि विहार अंगं पूर्ण जू । थन सर्वज्ञधातु ८० गू बाँलाक ब्यवस्थित जुयाच्चंगु दु । सर्वज्ञधातु सहित अरहन्त धातु ४२० म्ह सिगु निधान यानातःगु जूसा थ्व पूज्य स्थाने छम्ह श्रीलंकायाम्हं मनुखँ लंकाय् दकले तगोगु घडि आश्चर्यजनक कथं तयातःगु दु ।

अनंलि मातर वेहेरहेन पूर्वाराम रजमहाविहार सोवना । थ्व थाय् २००० दं पुलांगु व अरहन्त भन्तेपिं च्वना विज्यागु थाय् खः । थन १३२ फीट् तःधिकःम्ह बुद्ध पर्यक मुद्राय् तयातःगु दु । ल्यूने न्यातँजाःगु भवन दु । उकी बुद्ध चरित्र जातक बाखँत चित्रित यानातःगु दु ।

सुनामिं स्यंकातःगु थाय् थुलि स्वया बिचे समुद्रया सिथे होटले भोजन याना अननिसें समुद्रया सिथें सिथें वया जः खः समुद्री भूकम्पं (सुनामिं) स्यंकातःगु थाय् बाय्त स्वस्वं वया । छथाय् छगू विहारे उगु समुद्री भूकम्पया छल्लँ अन दुम्ह विहाराधिपति व विहार फुकं नष्ट याना तःगु स्वया परन्तु अथे फुक नष्ट याःसां पञ्चवर्गीपिं सहितगु भगवानया मूर्तिं छगू छुहे मजू । आः अन भगवानया न्हचोने च्वपिं पञ्चभद्रवर्गीपिन्त हानं भिंकाच्चंगु दु । छथाय् समुद्रया सिथे जूसां लख्हे वनेमाःगु चीधंगु दोमोचाय् नं भगवानया मूर्तिं जक ल्यंक मेगु फुकं नष्ट जुयाच्चंगु तापाकँ खनेदयेक बौद्ध भण्डा व्बेका चिं तयातःगु दु । छथाय् रेलयां डिब्बाहे फाताप्वीका पाखाय् वाँछ्वयातःगु दु । चिचीगोगु मोटरबोट व डुंगातला तःगःमछिहे पाखाय् वाँछ्वयातःगु दु ।

चिकुला वले बर्षा निगू इले नं थःगु सीमा पुला वडमखुगु समुद्रं थुगु सालं वोगु समुद्री भूकम्पं आधाघण्टाया समयया भित्रे श्रीलंकाया थुगु भागे जक नं थुलि विनाश याई धका कल्पनाहे याइमखु ज्वी । लय् थासंथासे आःतक नं सीपिं न्यां नवयाच्चंगु दनि । छगू सराहनीय खँ (थुगुसीया पार्लियामेन्ट सदस्यया चुनाबे १४ म्ह भन्तेपिं सांसद उम्मेदवार जूगुली ९ म्ह भिक्षुपिं विजयी जूगुली मैत्री भन्तेया पासापिं नं दुगु जुयाच्चन । वसपोल भन्तेपिसं पार्लियामेन्टे थुपिं सुनामी पीडित पिन्त पुनर्वासया प्रबन्ध याकेगु निर्णययाका ज्या शुरु याकाच्चंगु दु ।

थुकथं समुद्र किनारया गतिबिधि स्थिति स्वस्वं ७ बजे मैत्री भन्तेया दाता तता स्वर्णमालीया छें थ्यंका अनहे च्वना । खतु थन निन्हु लिपा जक थ्यनीगु प्रोग्राम दुगु खः । अथेनं थःगु स्वास्थ्यया कारणं याना बासँच्वना बाँलाक स्वेमाःगु थासे पिने पिने जक स्वया दकभनं सोमवंसे वयागुलिं निन्हु न्हचो हे थन आराम कायेत वेमाःगु जुल । थनं मेथाय् मैत्रीभन्ते च्वना बिज्यागु विहारे चोंन्ननेगु गोसाः दुगु खः परन्तु स्वर्णमालीं मफुम्हसित मेथाय् छ्वेमखु थनहे आराम याके धका आग्रह याःगुलिं थन १३ गते व १४ गते आराम कया । आराम धाःसां १४ गते चान्हे थसःपाया घने मफुत ।

२०६२।२।१५ गते आइतबार । २९।५।०५

थौं सुथे भिक्षु सुगतमुनिया थाय्च्वनाच्चम्ह मैत्रीभन्तेन लंका छ्वयाव्यूम्ह श्रामणेर सुबोधिं व थिमीयाम्ह उपाली श्रामणेर च्वनाच्चंगु

विहारे वना । उगु विहारया नाँ वेल्लनविल रजमहाविहार खः । थुगु विहारे तःधिकःम्ह दनाच्चंम्ह भगवान दथ्वी तथा जः खः फेतुनाच्चंम्ह व महापरिनिर्वाण मूर्ति अले बुद्धचरित्रया चित्रत, २८म्ह तथागतया प्रतिमा सहित तथागतयाके बोधित्व प्रार्थना यानाच्चंपिं सुमेधं निसंकेया बोधिसत्वपिंगु प्रतिमा छ्चालं बाँलाक तथातःगु दु । थुकिया अतिरिक्त छ्गू मन्दिरे विष्णु, लक्ष्मी आदि देवतापिं तथा तःगु नं दु । थ्व थासे उपालि व सुबोधिपिसं क्यने यंकल, अन नं बोधिबृक्ष, चैत्य, व मन्दिर जः खः तथातःगु दु । अन श्रामणेरपिन्त नं नेपाःया मरि दान याना ।

अनं नेपाःयापिं अनागारिकापिं श्रीलंकाय् अध्ययनया निम्तिं वनाच्चंपिं मध्ये धम्मावती अय्यया थासं वनाच्चंम्ह केशावती च्वनाच्चंगु संघमित्ताराम धैथाय् वना । अन श्रीलंकाय् आः दुपिं अनागारिकापिं मध्ये १४ म्ह मध्ये ७ म्ह छ्थासँ हे च्वनाच्चंगु जुयाच्चन । छ्म्ह जक म्हस्यूम्ह दुगु थाय् धका वनाँ अन थ्यंबले फुक्कं धैथंहे म्हस्यूपिं अनागारिकापिं नापलाःबले तस्सतं मन लय्ताल । अले नेपाःया उपहारत प्रदान याना । अन गुरुमाँपिन्त यानातःगु प्रबन्ध बाँला जू । १४म्ह मध्ये छ्म्ह छ्थाय्, स्वम्ह छ्थाय्, हानं केशावतीया चेलिपिं प्यम्ह छ्थाय् तथातःगु जुयाच्चन । अन अनागारिकापिनि आरामे दुने नेपालेथें वस्त्र पुनाचोसाँ भिक्षा वनेबले पिने गनं वनेबले भिक्षुपिनिथें हे चीवरं पुना वनेमाः । अथे पुना मवनकि अनागारिका धका मसिया सम्मान मदैगु, गनं गनं अवहेलना नापँ ज्वीगुलिं अथे चीवरं पुनेगु यायेमाःगु खँ पुण्यवतीगुरुमाँ नं कन ।

श्रीलंकाय् भन्तेपिं, गुरुमाँपिं निमन्त्रणा याना भोजन बिज्याकीबले दाताया छें बुद्ध प्रतिमा वा धातु मदुपिसँ व इच्छा दुपिसँ धातुचैत्ययात छ्चने तथा इलाँ वा छ्त्रं क्वीका अथवा कापतँ तोपुया जूसाँ न्हचो न्हचो तथा थकालिकथं भोलाक वनीगु । गुलिं गुलिसिनं लंकाया बाजँ नापँ न्हचो न्हचो तथा यंकीगु जुयाच्चन । थथेहे पुण्यवती गुरुमाँपिं नं भोजन वनेत्योगु ई जूगुलिं अन नं धातु चैत्य न्हचो न्हचो तथा गुरुमाँपिं भोलाक बिज्यात ।

अनं वना मैत्री भन्तेया दातामाँया चिकिधिकःम्ह म्हचाय् नालिनी नापलायेत वत्तरमुल्ल धैगु थासे वना । अन इमि परिवारपिं सकलें जिपिं वैधका पियाच्चंगु जुयाच्चन । इपिंनाप यक्व न्हचाइपुक

चवना । तताम्ह स्वर्णमाली नं नापहे वनागु जुया भन न्हचाइपुसेचवना ।

मैत्री भन्तेनं न्हापाहे जिगु स्वास्थ्य अस्वस्थ जूगुलिं परिक्षणया निमित्तं नालिनीपिनि फेमिली डाक्टर “मारली”यात छें सतेगु प्रबन्ध यानातःगु जुया जिपिं थ्यंका पलख जायेवं हे डाक्टर थ्यंकाःभाल । थ्यनेवं स्वास्थ्य परीक्षण याना नेपाः मध्यंतलेयात दम कम् ज्वीगु, मनावोगु तुति क्वलाइगु छाती दुने स्वें लः फुति फुति दयाचवंगुयात वासः चवयाबिल । नापनापं मुटु सम्बन्धी उपचारया लागी नयाचवनागु वासः तोतेम्वाक मेगु न्याता प्रकारया वासःया साथे इ.सि.जि. व एक्सरे यायेगु नं चवयाबिल ।

नालिनीया परिवारे वया श्रीमान अमर महवदुगे, काय् चमिन्द व म्हचाय् चतुरङ्गी नापं प्यम्ह जक खः । अन मैत्री भन्तेया दायिका ततापिं निम्हं छथासं चवना न्हचाइपुक पारिवारिक व आगन्तुक व्यवहार जुल । नालिनीया श्रीमानं डाक्टर नापं हे वना जितः माःगु वासः कया हयाबिल । व वासः मध्ये छता अनहे नकल । भोजन सिधेवं पलख विश्राम याना बिदा कया । भन्तेनं आशा हस्पिटले ब्वनायंका इ.सि.जि. व एक्सरे कयाबिल । काय्म्ह चमिन्द इ.सि.जि. व एक्सरेया रिपोर्ट काःवल, जिमित मोटरे तया बिदा बिया डाक्टरयात एक्सरेयागु नं रिपोर्ट चक्का वें ब्यूगु सल्लाह ज्वना वे धका ल्याहाँ वन ।

जिपिं अनं ताँनोगुलिं ल्याहाँवयाबले डाक्टरं धन्दा कायेम्वाः बुलुहुं ठीक ज्वी धका ब्यूगु आश्वासन लुमंका मोटरं हे राष्ट्रपति वण्डारनायक व प्रेमदासा निम्हसिनं थःथःगु शासनकाले दयेकाब्यूगु ध्यानकेन्द्र व विपस्सना केन्द्र पिनेहे स्वया । थुपिं ध्यानकेन्द्र व विपस्सनाकेन्द्र वण्डारनायक व प्रेमदासया श्रीमतिं दयेका नारद भन्तेयात प्रदान याःगु जुयाचवना । थुपिं निगू केन्द्र मध्ये ध्यानकेन्द्रे नेपाःयाम्ह स्व सुमङ्गलसामी भन्ते नं चवना बिज्यायेधुंकुगु जुयाचवना ।

थुकथं मैत्री भन्तेया चिकिधिकःम्ह तता नापलाना स्वास्थ्य परीक्षण याका वासः कया लय्लाःगु थायूत स्वया मेथाय् गनं मवसे स्वर्णमालीया छें ल्याहाँवया चवना । खतु ल्याहाँवया स्वर्णमालीयात छें तोता मैत्री भन्ते न्हापा चवना बिज्यागु थासे वना अनं समुद्रया सिधेचवंगु होटले चवनेगु गोसाः दुगु खः तर स्वर्णमाली मफुम्हसित थनहे आराम काय्केमाः धका कर याःगुलिं अनहे चवना ।

श्रीलंकाया संघमितारामे दुपि अनागारिकापिंगु धलः

संख्या	गृहस्थीया नां	अनागारिका	अबु	मां	थाय्
१.	गुणकेशरी शाक्य	केशवती	कुलबहादुर	बेटिमाया	यल
२.	रमिता महर्जन	पुण्यवती	कालुभाई	मनमाया	बलम्बु
३.	सानुमाया श्रेष्ठ	मेत्तावती	रत्न श्रेष्ठ	रामप्यारी	बलम्बु
४.	अनु मानन्धर	सुनन्दावती	सानुकाजी	गंगा	बनेपा
५.	सर्मिला अवाले	उपनन्दा	गोपिलाल	पुनमाया	चाकुपात
६.	सीता तुलाधर	सुखवती	श्यामकुमार	पूर्णदेवी	धादिङ्ग
७.	अग्रदेवी श्रेष्ठ	श्रद्धा गौतमी	खुसिबुं
८.	मनदेवी महर्जन	पसन्नवती	चारकाजी	कमलादेवी	बलम्बु
९.	पंचलक्ष्मी महर्जन	शान्तवती	बुद्धिकुमार	सतुङ्गल

केशवतीया चेलीपिं

१०-१४ रूपावती, धान्तिवती नगदेश थिमी, सुचिवती, सुभद्रवती, धमेसी ।

वेल्लनविल रजमहाविहारे विमलरत्न महास्थविरयाथाय् च्वंपिं श्रामणेरपिं

१. सुबोधिव
२. उपाली

श्रीधर्मपालरामये कोटुगोड धम्मावास महास्थविरयाथाय् च्वंपिं जटिल भन्तेया शिष्यं श्रामणेरपिं

संख्या	गृहस्थीया नां	श्रामणेर	थाय्
१.	खिमबहादुर रानामगर	नालक(यसकुमार)	दुम्किवासज्यामिरे ५
२.	किरण गुरुङ्ग	नारद	धादिङ्ग
३.	प्रकाश थापा मगर	महानाम	बाहुन गंगी गाबिस ७
४.	सन्तोष दहाल	दयावास(दयानन्द)	लेटाङ्ग
५.	प्रकाश महर्जन	धम्मपाल	थामगल १८ सस्तोबजार-
६.	देवेन्द्र लामा	काश्यप	दुम्किवासज्यामिरे ५

२०६२।२।१६ गते सोमवार । ३०।५।०५

थौं न्हिच्छिं आराम कया च्वना । भन्ते टिकट मिलेयायेत विज्यात । न्हिने अनागारिका पुण्यवतीपिं स्वम्हवया नापलाःवल, सन्ध्याइले सुबोधि व जटिल भन्तेया शिष्य कोटुगोड धम्मावास भन्तेया विहारे तयातःम्ह श्रामणेरे वया नापलाःवल । धम्मावास भन्तेयाथाय् दुपिं श्रामणेरेपिंगु नाँ बिया वन । अथेहे संघमित्तारामे च्वपिं अनागारिकापिसं थःगु सम्पर्के दुपिं स्वथाय् च्वपिंगु नाँ बियावन ।

२०६२।२।१७ गते मंगलवार । ३१।५।०५

थौं सुथबन्धि नं आराम कया । उबले उपाली व सुबोधि वया मैत्री भन्ते नापलाःवल । भोजनया इले भोजन याना अन छें बिदा कया मोटर हयेवं स्वर्णमाली नं नापं व्वना वैगु पसले वना । पसले छताबता छय् सफलयात यैगु वस्तु न्याना । अनं क्यालनिया वनेन्हचो कोलम्बोय् मैत्री भन्ते न्हापा च्वनाविज्यागु विद्यालये वना । मोटर भचा खराव जूगुलिं उकीच्वंगु बाय्गत लिकया घनेथाय् तया मेगु मोटर कया क्यालनिया सोवना । अनच्वंगु विहारे मेथाय्थें तःथीमच्छि बुद्ध प्रतिमा तया तःजाःगु मन्दिरे स्वद्या दुगुली जः खः च्वंगु द्याय् छथाय् सर्वज्ञधातु, छथाय् बुद्ध प्रतिमा मुख्यगु थासे तया अंगले श्रीलंकाया प्रमुख प्रमुख थासे जूगु बुद्धकालीन घटना अले बुद्धकालीन शासन सम्बन्धी घटना, जातक आदिया चित्रत पुलाँगु कलाँ चित्रित यानातःगु स्वया । मन्दिरया जवे बोधिबृक्षे छचालं मण्डप दयेका उकी छचालं लुँसियातःगु बुत्ता दुगु बारं चाहीकातःगु दु । प्यदीप्ययाय् ध्यानमुद्राया बुद्ध प्रतिमा प्यंगु तया पूजा यायेगु थाय् दयेकातःगु दु । मन्दिरया खवे तःगोगु क्यालिनीय चैत्य स्थापना यानातःगु दु । थुपिं मन्दिर, बोधिबृक्ष, चैत्य व विहार फुक्कं क्यंक पःखालं चाह्वीका पःखाःम्वले छचालं नागराज तया दयेकातःगु बुर्जा तयातःगु दु । विहारे अनेक प्रकारया बुद्धमूर्तित दराजे जाय्क जाय्क देश विदेशं बियातःगु उपहारत व्वयातःगु दु । थन भन्तेपिन्त बुद्धधर्मया अध्ययन नं याकातःगु दु । प्रत्येक अमाई, अष्टमी, पुन्ही खुनु २४ घण्टा सकसितः नं वेवनेगु छूट् दु । मेबले सदानं सुरक्षाया निंतिं रक्षक मिलिटरी पोष्ट तयातःगु दु । थन ५० म्ह विद्यार्थी श्रामणेरेपिन्त न्हित्थं बुद्धधर्म व्वंकातःगु दु । थुगु विहारया महत्वया बारे थुगु विहारे दुगु

तःगोगु चैत्ये बुद्धं परिभोग याना बिज्यागु मानिकया आसन निधान यानातःगु खः । ध्व विहार स्वया ल्याहाँवया बजारे वया भगवानया चिचीधंगु मूर्तित न्याना भन्ते च्वना बिज्यागु विहारे वया । आराम कया । भन्ते जक कोटुगोड धम्मावास भन्ते हस्पिटलं विहारे ल्याहाँ बिज्यागु खबर न्यना जिनरत्न भन्ते नापं वना नापला बिज्यात । बहनी धर्मदेशनाया निमित्तं बिज्याम्ह अमरवंस महास्थविर बिज्यात वसपोल ल्याहाँ बिज्यायेधुंका मैत्रीभन्तेपिं थ्यंकःबिज्यात । चच्छिं अनहे आराम याना ।

२०६२। २।१८ गते बुधवार । जून-१।०५

थौं न्हापनं बोधिवृक्ष, बुद्ध प्रतिमा दुगु चैत्ये वना पूजा प्रार्थना याना जलपान भोजन धुंका महाबोधिया भन्तेयाके विदा कया दान प्रदान याना प्याहाँवया । जिनरत्न भन्तेनं एयरपोर्ट तक तया ल्याहाँ बिज्यात । एयरपोर्टे चेकिङ्ग दक्व क्वचाय्का ३ बजे हवाइजहाज ब्वल । ४ बजे मद्रास थ्यन । मद्रासे महाबोधी च्वना । मणिपाले च्वना वायागु डाक्टर ब्वनाच्वंम्ह भिञ्चा सुजितयात मैत्रीभन्तेनं मद्रास थ्यंगु खबर बिया बिज्यात । थौं चान्हे तुती नसा तानेजुल ।

२०६२। २।१९ गते बृहस्पतिवार - जून-२।०५

थौं न्हापनं दना जप पाठ सिधेका जलपान याना यलें सनमयात मद्रास थ्यंगु खबर याना बिज्यात । ११ वजे भोजन सिधेका स्टेसने वया रेले चोंवया । १ वजे रेल न्हचात । क्रमशः चेन्नई बिजयबाडा, बालहर्ष, नागपुर, इतारसि, जुना जवलपुर बटेनी सय्ना आदि विभिन्न जंकसन पारयाना अन्ते २० गते शुक्रवार न्हिच्छि चच्छि रेले च्वना मुगलसराय थ्यन ।

अन जेष्ठ २१ गते शनिवार जून-४।०५

खुनु सुथे ६ बजे रेलं क्वहाँ वया । अन बनारस वनेत भन्तेनं बन्दोवस्त यानातःगु गाडिं कावल । गाडीच्वना बनारसया विहारे वया । न्हपा रेले ए.सि. मदुगुलिं ताँनोसां आः ल्याहाँ वयाबले रेले नं गाडी नं एसि. दुगु जुया उकी च्वंतले ताँनो मजुल । तर गाडिं प्याहाँ वलकि धाःसा हप्प ज्वीकहे ताँनोइगु । उकिं बनारसे नं जलपान याना बजारे वना न्याय्माःगु वस्तु छतावता न्याना हानं विहारे वया अन मचोंसे ११

बजे ज्वीव सारनाथे वना । अन मूलगन्धकुटि विहारे व धम्मिक चैत्य दर्शन याना अन पिनेसं होटले भोजन याना सुनौलिपाखे स्वया वया । बहनी ६॥ बजे सुनौलि थ्यन, लुम्बिनीं मायां मोटर ज्वना का:वयाच्चन । मोटरे च्वना लुम्बिनी वया ८ बजे लुम्बिनी थ्यंका आराम याना ।

२०६२।२।२२ गते आइतबार- जून-५ तारिक ।०५

थौं न्हिच्छं लुम्बिनी आराम याना । न्हिने प्रेसर चेक याका १०९ व ४५ जुयाच्चन । विमलानन्द भन्तेयात दाय्बिटिया उपचार ज्वीगु सिंयागु ग्लास दान याना । बहनी आराम याना । २०६२।२।२३ गते सोमबार । जून,६ तारिक-०५ थौं सुथे ब्लड सुगर स्वेत फाष्टिंग चेक याका । विमलानन्द भन्ते बिज्यात, नापं जलपान याना वन्दना गाथा कम्प्युटरे टाइप याना पूर्वका । भन्तेनं यात्राबले कयातगु फोटोत सि.डि स तयाबिल ।

२०६२।२।२४ गते मंगलबार - जून-७ तारिक ।०५

थौं न्हिच्छं आराम कया यात्रा विवरण टाइप याना । प्रेसर चेक याना ।

२०६२।२।२५ गते बुधबार - जून-८ तारिक ।०५

सुथे वाफे वल । न्हिने भन्ते व माया नापं सुनौली वना छुं भचा न्याय्मा:गु न्याना अनं भैरहवा तक वया मैत्री भन्तेयात तोता बिद्या नाप बसेच्वना बूटवले वना । बूटवले थ्यंका पुष्पमायाया दाजु बुधराज दाई नापलाना उपहार बिया अनहे विश्राम याना ।

२०६२।२।२६ गते बृहस्पतिबार जून-९ तारिक ,०५

थौं सुथे बूटवले न्हापा तानसेने च्वंम्ह आ: बूटवले चोंवोम्ह कृष्णप्रसाद शाक्यं नापला:वल । न्हिने दाइया काय्पिं व भौपिं नं तानसेने वनेत वोपिं नापला:वल । यशकुमार नं काठमाडौंनं थ्यंका:वल । न्हिच्छं अन च्वना सकसिके नं बिदा कया ७ बजे भन्तेनं छोयाह:गु मोटर वेवं लुम्बिनी ल्याहाँ वया आराम याना ।

२०६२।२।२७ गते शुक्रबार, जून, १० तारिक, ०५

थौं सुथन्हापनं मायादेवी मन्दिरे वना पूजा याना विमलानन्द

भन्तेयाथाय् विदाकया त्याहाँ वया । जलपान सिधेका यात्रा विवरण
टाइप याना । भोजन धुनेनं हानं टाइप याना यात्रा विवरण टाइप
क्वचाय्का । भन्तेनं शनिबारयागु न्हिनेसियागु टिकट मिलेयाना
बिज्यात ।

वन्दना गाथा

चैत्य वन्दना

वन्दामि चेतियं सब्बं, सब्ब ठानेसु पटिट्ठितं ।
सारीरिक धातु महाबोधि, बुद्धरूपं सकलं सदा ॥
फुककस्थाने दयाच्चंगु स्तूप चैत्यादि बुद्धया ।
धातुचैत्य बोधिवृक्ष, सदा प्रणाम जिं याना ॥

सम्बुद्ध गाथा

सम्बुद्धे अट्ठवीसं च, द्वादसं च सहस्सके ।
पंचसतसहस्सानि, नमामि सिरसामहं ॥
अप्पकाम बालुका गङ्गा महन्ता निब्बुता जिना ।
तेसं धम्मं च संघं च, आदरेण नमाम्यहं ॥
नमक्कारानुभावेण, हित्वा सब्ब उपद्दवे ।
अनेक अन्तरायापि, विनस्सन्तु असेसतो ॥
तण्हंकरादि न्यीच्याम्ह, सम्यक्सम्बोधि प्राप्तपिं ।
वर्यां न्हापा बुद्ध जूपिं, भिनिदोम्ह तथागत ॥
वथे न्यालाख बुद्धपिं, भूतकाले जुयावन ।
उपिं फुक बुद्धपिन्त शिरं प्रणाम जिं याना ॥
गणिते संख्या कम्ज्वीफु, गंगायच्चंगु फिगोः वरु ।
लोके बुद्ध जुया वीपिं, अपो ज्वी कम् जुइमखु ॥
उपिं फुक बुद्धपिसं, देशना यागु धर्म व ।
आर्य श्रावकपिन्त नं, आदरं जिं नमो नमः ॥
थुपिं चैत्य व त्रिरत्त, न्हित्यं प्रणाम जिं याना ।

धुकिया पुण्यया तेज, नाशज्वीमा उपद्रव ॥
बिघ्नबाधा जुयावैगु, रोग शोकादि ज्वीगु व ।
अनेक अन्तरायादि, नाश ज्वीमा मर्त्यक छुं ॥

सत्त सन्ताह स्थान वन्दना

पठमं बोधिपल्लकं, द्वितीयं च अनिमिसं ।
ततियं चंकमणं सेट्ठं, चतुत्थं रतनाघरं ॥
पञ्चमं अजपालं च, बन्देतं बोधि पादपं मुचलिन्देकं ।
सत्तमं राजायतनं, तेपि वन्दामि सब्बदा ॥
न्हापांगु बोधिपल्लकं, निगूगु मद्दिक सोगु व ।
स्वंगूगु चंक्रमण स्थान, प्यंगूगु रतनाघर ॥
न्यागूगु अजपाल चैत्य, खुगूगु मुचलिन्द खः ।
न्हेगूगु राजायतन, वनं वन्दना सदायाना ॥

स्तूप वन्दना

एको थूपो राजगहे, एको वेसालियापुरे ।
एको कपिलवत्थुस्मि, एको च अल्लकप्पके ॥
एकोसि रामगामस्मिं, एको च वेथदीपके ।
एको पावेय्यके मल्ले, एको च कुसिनारके ॥
एते अट्ठ महाथूपा, जम्बुदीपे पतिदिठता ।
पूजिता नरदेवेहि, तेपि वन्दामि सब्बदा ॥
छगः स्तूप राजगृहे, छगः वैशालीपुर स ।
छगः कपिलवस्तुई दु, छगः दु अल्लकप्पस ॥
रामग्रामे छगः चैत्य, छगः दु वेथदीपस ।
छगः मल्लपिनिपावाय, छगः कुसिनगरसंजुल ॥
धुपिं च्यागः महास्तूप, जमुद्वीपे प्रतिस्थित ।
देव नरं पूजितगु, वनं वन्दना सदायाना ॥

बोधि वन्दना

सत्था सुनीलायत नेत्तहारी,

कन्तम्बुधारा निपतेन सिञ्च ।

पूजेसितं सत्तदिनानि बोधि

राजं विराजं सिरसा नमामि ॥

यस्स मूले निसिन्नोव सब्बारि विजयं अका ।

पत्तो सब्बञ्जुतं सत्था, वन्देतं बोधिपादपं ॥

इमंएते महाबोधि, लोकनाथेन पूजिता ।

अहम्पिते नमस्सामि बोधिराजा नमत्थुते ॥

इन्द्र नील वर्ण पत्त सेत खन्ध भासुरं,

सत्थुनेत्त पंकजामि, पूजितग्ग सातदं ।

अग्ग बोधि नाम वाम, देव क्ख वन्दितं,

तं विसाल बोधिपादपं नमामि सब्बदा ॥

शास्ताया वच्चुसेच्चंगु ताःहाकःगु नेत्रनापं प्रभावित जूगु

(कन्तम्बुधारा निपतेन सिञ्च)

न्हेन्हुतक मद्दिक पूजा याना विज्यागु,

बोधिराजयात शिरं नमस्कार याना ॥

गुगु सिमाया क्वस्सच्चना

सम्पूर्ण रागादि शत्रु विजय याना विज्यात,

सर्वज्ञ ज्ञान प्राप्त याना विज्यात ।

उगु बोधिबृक्षयात वन्दना याना ॥

गुगु महाबोधियात लोकनाथं पूजा याना विज्यागु खः,

उगु बोधिराजयात जिं नं नमस्कार याना ॥

इन्द्र नील वर्णगु हः दुगु (सेतखन्ध भासुरं)

शास्ताया नेत्र पंकजं न्हेन्हुतक पूजा याना विज्यात ।

अग्रबोधि नांगु देवतापिसं नं वन्दना यानातःगु,

उगु विशाल बोधिपादयात सदानं नमस्कार याना ॥

फुक चैत्य वन्दना

बुद्धं धम्मं च संघं, सगतननु भवा धातुयो धातु गब्भे ।

लंकायं जम्बुदीपे तिमसपुरवरे नागलोके च थूपे ॥
सब्बे बुद्धस्स विमभे, सकल दसदिसे केस लोमादि धातुं ।
वन्दे सब्बेपि बुद्धं, दसबल तनुजं बोधिचेतिं नमामि ॥

दन्तधातु वन्दना

लोकेकनाथ वदनम्बुज राजहंसं ।
वेनेय्य कोमुवदनं, वलिसीतलंहि ॥
अद्विन्दुकार वर रूप विराजमानं ।
वन्दामि साधुममलं, जिनदन्त धातुं ॥
एका दाठा तिसपुरे, एकां नागपुरे अहु ।
एका गन्धारविसये, एकासि पुन सीहले ॥
चतुसेना महा दाठा, निब्बाणं रस दीपिका ।
पूजिता नरदेवेहि, तापि वन्दामि धातुयो ॥

श्रीलंकाया किंसुगु पूजनीय स्थान

महियंगनं नागदीपं, कल्याणं पदलाञ्छनं ।
दिवागुहा दीघवापी, चेतियं च मुतियंगनं ॥
तिस्स महाविहारं च; बोधिं मीरचवट्टियं ।
सुवण्णमाली महाचेतियं, थूपारामंभयागिरिं ॥
जेतवनं सेलचेत्यं, तथा काचरगामकं ।
एते सोलसठानानि, अहं वन्दामि मुद्धना ॥

१) महियंगन महाविहार- बदुल्ल जिल्ला । ?

ध्व चैत्य भगवान् बुद्ध जीवमानकाले दयेकुगु धैगु विश्वास दु ।
बुद्धत्व लाभं ९ ला लिपा न्हापांगु पटक लंकाय् बिज्यागु अवस्थाय् सुमन
सनम देवराजयात बिया बिज्यागु केशधातु निधान याना दयेकुगु
श्रीलंकाया न्हापांगु चैत्य खः ।

महियंगन थूप वन्दना

लंकाय यत्थ पठमं, सुगतो निसज्ज,
यक्खे दमेसि निप्लायन पालनाय ॥

ठाने तर्हि निहित कुन्तल गीवधातुं,
वन्दामि साधु महियंगान थूपराजं ॥

२) नागदीप पुराण विहार- जाफना जिल्ला । ?

भगवान बुद्धया बुद्धत्व न्यादँ लिपा निकोगु पटक चूलोदर व महोदर नाग जुजुपिंगु ल्वापु शान्ति यायेत विज्यागु अवस्थाय इमिगु ल्वापु शान्ति याना विज्यायेधुंका ल्वापुया कारण जुयाच्चंगु माणिकया सिंहासन वसपोल च्वना विज्यागु थासे निधान याना दयेकातःगु खः ।

नागदीप थूप वन्दना

भगिनीसुत मातुलेहि दिन्ने, मणिपल्लंक वरे यहिं निर्सिन्तो ।
मुनि धम्म मदेसयि पणीतं, सिरसा पणमामि नागदीपं ॥

३) क्यालिनिया रजमहाविहार- गम्पह जिल्ला ।

भगवान बुद्धया बुद्धत्वं च्यादँ लिपा स्वकोगु पटक विज्याबले च्वना विज्यागु माणिक्य आसनया छ्चाःख्यरं चैत्य निर्माण यानातःगु खं महावंसे च्वयातःगु दु ।

क्यालिनी थूप वन्दना

आयम्बनाय मणि अक्ख महोरगस्स ।
यस्मिं निसीदि भगवा मणिमण्डपस्मिं ॥
तस्सो परिट्ठितमुपट्ठित वीतरागं ।
कल्याण चेतिय महं सिरसा नमामि ॥

४) श्रीपाद- रतनपुर जिल्ला ।

भगवान बुद्ध स्वकोगु पटक श्रीलंका विज्याबले थःगु श्रीपाद चिन्ह तथा विज्यागु थाय खः । थ्व ७३६० फीट तःजाःगु पहाडे श्रद्धालु भक्तजनपिं दिसम्बरानिसं अप्रिल तक तीर्थ वनीगु चलन दु ।

श्रीपाद वन्दना

कल्याणितो गगनतो मुनि यत्थ गन्त्वा ।
दस्सेसि चक्क वर लक्खण पादलाँछं ॥
लंकामही वरवन्धु मकुटो पमानं ।

वन्दामहं सुमनकूट सिलुच्चयं तं ॥

५) दिवागुहा- रतनपुर जिल्ला ।

धन भगवान बुद्ध श्रीपादे बिज्यागु अवस्थाय् त्यानुलंकेत च्वना
बिज्या:गु थाय् खः ।

दिवागुहा वन्दना

खीणासवेहि सह पञ्चसतेहि गन्त्वा ।

यस्मिं अकासि भगवा सदिवा विहारं ॥

सम्पुल्ल साल सुमनाचल पाद देसे ।

वन्दे सुसीतल महा भगवन्गुहं तं ॥

६) दीघवापि रजमहाविहार- अम्पार जिल्ला । ?

ध्व भगवान बुद्ध श्रीपाद बिज्यागु अवस्थाय् अर्हन्त भन्तेपिंनाप
ध्यानं याना बिज्यागु थाय् । सद्धातिस्स जुजुं ई.पू. १३७ स निर्माण जूगु
खः ।

दीघवापि थूप वन्दना

निसज्ज बुद्धो असमं समाधिं,

ससावको यत्थ समप्पयित्थ ।

तस्मिं सद्धातिस्स नरिन्द कारितं,

वन्दे दीघवापि महा थूपराजं ॥

७) मुतियंगण रजमहाविहार- बदुल्ल जिल्ला ।

ध्व देवानापिय तिस्स जुजुं भगवान बुद्धया अस्थिधातु तया
दयेकातःगु चैत्य खः ।

मुतियंगण थूप वन्दना

विमल सुसीतल भूरिजलासयप्पभव

कन्दर भूसित सुन्दरं ।

गिरि नदी वन देवताहि पूजितं,

वन्दे तुंग मुतिंगण चेतिय थूपराजं ॥

८) तिस्स महामराम रजमहाविहार- हम्बन्तोट जिल्ला ।

थ्व रुहुनु प्रदेसे दकले तःगोगु चैत्य ई. पू. निगूगु शताब्दी
कावनातिस्स जुजुं दयेके ब्यूगु खः ।

तिस्स महाराम वन्दना

निक्खित्त सम्पूण्ण ससंक विम्ब,
संकास भासन्त ललाट धातुं ।
अकारयि तिस्स नरिस्सरोयं,
थूपं नमे तिस्स महाविहारं ॥

९) श्री महाबोधि- अनुराधपुर जिल्ला ।

थ्व संसारे दकले पुलांगु बोधिबृक्ष । बुद्धगयाय् सिद्धार्थ कुमारं
बुद्धत्व लाभ याःगु बखते किचः ब्यूगु सिमाया दक्षिण शाखा संघमित्ता
भिक्षुणीनं ई. पू. तेश्रो बत्ताब्दी हया रोपण याःगु खः ।

श्रीमहाबोधि वन्दना

सुपतिट्ठित रट्ठनुराधपुरे,
समतिट्ठित दक्खिण साखभवं ।
सुभ मेघवनम्बर मेघ निभं,
जयबोधि महं पणमामि वरं ॥

१०) मिरिसवेटि विहार - अनुराधपुर जिल्ला ।

थ्व दुट्ठगामणि जुजुं निर्माण याःगु न्हापांगु चैत्य खः । थुकी
जुजुया शस्त्र अस्त्र दक्व निधान याना तःगु दु ।

मिरिसवेटि थूप वन्दना

अभयराज सधातुक केतुवरं,
सुनिधाय कतं बहुमानितं ।
सकलं हितं पणमे सदा,
मरिचवट्ठिक चेतियमुत्तं ॥

११) रत्नमाली चैत्य - अनुराधपुर जिल्ला ।

थुगु महाचैत्य दुट्ठगामणि जुजुं शुरुयाःगु, सद्दातिस्स जुजुं धातु
निधान याना विभिन्न देशं अर्हन्त भनेपिं बिज्याका उद्घाटन यागू खः ।

रत्नमालि चैत्य वन्दना

सयिसु यस्मिं सुगतस्स धातु,
निम्माय रंसुज्जल बुद्ध रूपं ।
सुवण्णमालीति पतीत नामं,
वन्दामहं थूपवरं महग्घं ॥

१२) थूपाराम विहार- अनुराधपुर जिल्ला ।

थुगु चैत्य देवानापिय तिस्स जुजुं निर्माण या:गु । लंकाय्
बुद्धधर्म स्थापना जुया दकले न्हापां निर्माण जूगु चैत्य खः ।

थूपाराम वन्दना

यस्मिं दक्खिण मक्खकं च मुनिनो पत्तपमाणं तनु ।
धातुञ्चापि निधाय लोकमहितो छब्बण्ण सोभाकुले ॥
देवानम्पिय तिस्स भूपति वरो कारेसि सद्दाधनो ।
थूपाराम वरं नमामि तमहं अज्झायितं सत्थुनो ॥

१३) अभयगिरि विहार- अनुराधपुर जिल्ला ।

थुगु विहार बलगम्बा जुजुं निर्माण याकुगु खः थ्व चैत्ये भगवान्
बुद्धया अस्थिधातु व लुं आखलं च्वयात:गु त्रिपिटक निधान यानात:गु दु ।

अभयगिरि चैत्य वन्दना

कत नव मणी कम्मे, धातु गम्भे सुरम्मे ।
कनक वसन्न कुच्छं, धातुयो पूरयित्वा ॥
विभितमभय रञ्जो, धञ्जपुञ्जादिल वासो ।
अभयगिरि विहारे, चारु थूपं नमामि ॥

१४) जेतवनाराम- अनुराधपुर ।

थुगु चैत्य महासेन जुजुंनिर्माण या:गु दकलेत:गोगु चैत्य खः ।

जैतवन थूप वन्दना

पटिट्ठपेट्वा जिनकायबन्धनं, सकेस धातुं सह देहधातुसो ।
महा महासेन नरिन्द कारितं, सुचेतियं जेतवनन्ति विस्सुतं ॥

१५) सेलचैत्य- मिहिन्तले ।

धुगु चैत्य महेन्द्र महास्थविर श्रीलंकाय विज्याना बुद्धधर्मया
परिचय वीधुंका भगवान बुद्धया अस्थिधातु तथा निर्माण यानातःगु खः ।

सेलचैत्य वन्दना

महादयो देवगणे च नागे, नुसासयि यत्थ ठितो मुनिन्दो ।

सद्धम्म हेमद्धज भासमान, वन्दे सिला चेतिय मब्भुतं तं ॥

१६) किरिवेहेर- महियंगन कम्गन मनरागल जिल्ला ।

थन भगवान बुद्ध विज्याबले फेतुना विज्यागु लुंयागु आसन,
केशधातु, गृहत्याग याना विज्यागु अवस्थाय् थःगु सँ त्वाःल्हायेत प्रयोग
याना विज्यागु शाही तलवार निधान याना महासेन नाँम्ह प्रादेशिय जुजुं
दयेके व्यूगु चैत्य खः ।

किरिवेहेर वन्दना

मुनिन्दो निसिन्नो यहिं देवतानं,

समेतानमग्गं सुदेसेसि धम्मं ।

महासेन देवस्स सम्माननीयं,

नमे काचरग्गाम धूपस्स ठानं ॥

धुकथं धुपिं भिंखुगु स्थान श्रीलंकाया पूजनीय तथा दर्शनीय
स्थान जुल ।

अट्ठवीसति बुद्ध गाथा

तण्हंकरो महावीरो,

सरणंकरो लोकहितो,

कोण्डञ्जो जनपामोक्खो,

सुमनो सुमनो धीरो,

सोभितो गुणसम्पनो,

पदुमो लोकपज्जोतो,

पदुमुत्तरो सत्तसारो,

सुजातो सब्बलोकग्गो,

मेधंकरो महायसो ।

दीपंकरो जुतिन्धरो ॥

मंगलो पुरिसासभो ।

रेवतो रतिवड्डहो ॥

अनोमदस्सि जनुत्तमो ।

नारदो वर सारथी ॥

सुमेधो अग्गपुग्गलो ।

पियदस्सी नरासभो ॥

अत्थदस्सी कारुणिको,
 सिद्धत्थो असमो लोके,
 फुस्सो वरद सम्बुद्धो,
 सिखी सब्बहितो सत्था,
 ककुसन्धो सत्थबाहो,
 कस्सपो सिरिसम्पन्नो,
 तेसं सच्चेन सीलेन,
 तेपि अम्हे अनुरक्खन्तु,
 न्थीच्याम्ह बुद्ध वन्दना

धम्मदस्सी तमोनुदो ।
 तिस्सो वरद संवरो ॥
 विपस्सी च अनुत्तमो ।
 वेस्सभू सुखदायको ॥
 कोणागमन रणञ्जहो ।
 गोतमो सक्कपुंगवो ॥
 खन्ति मेत्ता बलेन च ।
 अरोगेन सुखेनचा"ति ॥

तण्हंकर बुद्धयात नमो नमो, मेधंकर बुद्धयात नमो नमो ॥
 सरणंकर बुद्धयात नमो नमो, दीपंकर बुद्धयात नमो नमो ॥
 कोण्डञ्ज बुद्धयात नमो नमो, मंगल बुद्धयात नमो नमो ॥
 सुमन बुद्धयात नमो नमो, रेवत बुद्धयात नमो नमो ॥
 शोभित बुद्धयात नमो नमो, अनोमदसी बुद्धयात नमो नमो ॥
 पदुम बुद्धयात नमो नमो, नारद बुद्धयात नमो नमो ॥
 पचांतर बुद्धयात नमो नमो, सुमेध बुद्धयात नमो नमो ॥
 सुजात बुद्धयात नमो नमो, पियदसी बुद्धयात नमो नमो ॥
 अत्थदसी बुद्धयात नमो नमो, धम्मदसी बुद्धयात नमो नमो ॥
 सिद्धार्थ बुद्धयात नमो नमो, तिस्स बुद्धयात नमो नमो ॥
 फुस्स बुद्धयात नमो नमो, विपस्वी बुद्धयात नमो नमो ॥
 सिखी बुद्धयात नमो नमो, विश्वभू बुद्धयात नमो नमो ॥
 ऋकुच्छन्द बुद्धयात नमो नमो, कनकमुनि बुद्धयात नमो नमो ॥
 काश्यप बुद्धयात नमो नमो, गौतम बुद्धयात नमो नमो ॥
 वसपोलपिंगु सत्य शील क्षान्ति, मैत्री करुणायागु बलं ॥
 इमित जिमित सदानं रक्षा, आरोग्य सुख जुइमाल ॥

मैत्री बोधिसत्त्व वन्दना

मेत्तेय नामेन बुद्धो भवित्त्वा, निब्बाणं गामिं देसेति धम्मं ।

वासेति सोदानि तुसितम्हि लोके, वन्दामहं तं वर बोधिसत्त्वं ॥

मैत्री बुद्ध वन्दना

विरियाधिको उत्तम बोधिसत्तो, अनागते केतुमती पुरस्मिं ।
उप्पज्ज लोकस्स हितं करोति, वन्दामि तं वीतरागि मुनिन्दं ॥

क्षमा याचना

कायेन वाचा चित्तेन, प्रमादेन मया कृतं ।

अच्चयं खम मे भन्ते, भूरिपञ्च तथागतं ॥

अर्थ- भो भगवन् यदि जिं काय, वाक् व चित्तद्वारा प्रमादबश छुँ
अपराध यानातयागु दुसा गम्भीर(प्रज्ञ छलपोल तथागतं जितः क्षमा
याना विज्याहूँ ।

इमाय बुद्ध पूजाय, कताय सुद्ध चेतसा ।

चिरं तिदुठतु सद्धम्मो, लोको होतु सुखी सदा ॥

अर्थ-शुद्ध चित्तं यानागु थ्व बुद्धपूजाद्वारा प्राप्त जूगु पुण्यया
प्रभावं तथागतया सद्धर्म चिरस्थायी जुइमा । सम्पूर्ण लोक सुखी जुइमा ।

इमाय बुद्ध पूजाय, यं पुञ्जं पसुतं मया ।

सब्बं तं अनुमोदित्वा, सब्बेपि तुदुठ मानसा ॥

अर्थ-थुगु बुद्धपूजाद्वारा जित गुलिनं पुण्य लाभ जूगु दु, व फुक
पुण्य खना सन्तुष्ट जुया सकसिनं नं अनुमोदन यायेमाल ।

पुरेत्वा दान सीलादि, सब्बापि दसपारमी ।

पत्वा यथिच्छित्तं बोधि, फुस्सन्तु अमतं पदं ॥

अर्थ-दान शील आदि दश पारमिता फुक पूर्ण याना थःगु
इच्छानुसार उत्तम बोधि प्राप्तयाना निर्वाण सुख प्राप्त याये फयेमा ।

प्रतिपत्ति पूजा

इमाय धम्मानुधम्म पटिपत्तिया बुद्धं पूजेमि ।

इमाय धम्मानुधम्म पटिपत्तिया धम्मं पूजेमि ।

इमाय धम्मानुधम्म पटिपत्तिया संघं पूजेमि ।

अद्धा इमाय पटिपत्तिया जाति जरा व्याधि मरणम्हा परिमुञ्चिस्सामि ।

अद्वा इमाय पटिपत्तिया जाति जरा ब्याधि मरणम्हा परिमुच्चिस्सामि ।
 थुगु धर्मानुकूलगु धर्माचरणद्वारा बुद्धयात पूजा याना ।
 थुगु धर्मानुकूलगु धर्माचरणद्वारा धर्मयात पूजा याना ।
 थुगु धर्मानुकूलगु धर्माचरणद्वारा संघयात पूजा याना ।
 थुगु धर्माचरणद्वारा अवश्य नं जन्म जरा ब्याधि मरणं मुक्त जुये ।

कामना

इमिना पुञ्ज कम्मेन, मा मे बाल समागमो ।
 सतं समागमो होतु, याव निब्बाण पत्तिया ॥
 इदं मे पुञ्जं आसवक्खया वहं होतु ।
 इदं मे पुञ्जं निब्बाणस्स पच्चयो होतु ।
 इदं मे पुञ्जं सब्बे सत्ता सुखिता भवन्तु ।
 थुगु पुण्यया प्रभावं मूर्खजनपिंगु सङ्गत याये म्वालेमा,
 निर्वाण लाभ मज्जूतल्ले सत्पुरुषपिनिगु जक सत्सङ्ग याये दयेमा ।
 थ्व जिगु पुण्यद्वारा आश्रव क्षय जुयेमा ।
 थ्व जिगु पुण्य निर्वाणया हेतु जुयेमा ।
 थ्व जिगु पुण्यं सत्त्वपिं फुक्क सुखी जुयेमा ।
 पुण्यानुमोदन इदं मे जातीनं होतु सुखिता होन्तु जातयो इदं मे जातीनं
 होतु सुखिता होन्तु जातयो (इदं मे जातीनं होतु सुखिता होन्तु जातयो
 अर्थ-थ्व जिगु पुण्य जिमि ज्ञातिपिन्त प्राप्त जुयेमा । थुगु
 पुण्यया प्रभावं उमित सुख जुयेमा । एत्तावता च अम्हेहि, सम्भतं
 पुञ्ज सम्पदं ।
 सब्बे देवा अनुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति सिद्धिया ॥
 एत्तावता च अम्हेहि, सम्भतं पुञ्ज सम्पदं ।
 सब्बे सत्ता अनुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति सिद्धिया ॥
 एत्तावता च अम्हेहि, सम्भतं पुञ्ज सम्पदं ।
 सब्बे भूता अनुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति सिद्धिया ॥
 अर्थ-आःतक जिमिसं प्राप्त यानावयागु पुण्य सम्पत्तियात

सम्पूर्ण देवतापिसँ अनुमोदन यायेमाल । फुक प्रकारया सम्पत्ति सिद्ध
जुयेमा । आःतक जिमिसँ प्राप्त याना वयागु पुण्य सम्पत्तियात सम्पूर्ण
सत्त्वपिसँ अनुमोदन यायेमाल । फुक प्रकारया सम्पत्ति सिद्ध जुयेमा ।
आःतक जिमिसँ प्राप्त याना वयागु पुण्य सम्पत्तियात सम्पूर्ण भूत(
प्राणीपिसँ अनुमोदन यायेमाल । फुक प्रकारया सम्पत्ति सिद्ध जुयेमा ।

साधु साधु साधुं

स्व. पुष्पमाया शाक्य

जन्मस्थान : मुंबाकोट जिल्ला, त्रिशुली बजार
जन्म मिति : वि.सं. १९९९ आश्विन कृष्ण त्रयोदशी
आतापिता : सुबराज बज्राचार्य
शिक्षणमाया बज्राचार्य
अध्ययन : भःगु छँ है

२०१४ सालम्य अबुया देहावसान

२०१७ धर्मरत्न शाक्य नाम शुभ्र विवाह

२०१७ मां या देहावसान

२०१८ साल पौष शुक्ल चौथी खुनु काम्य सुबकुमार या
जन्म जुल

२०३१ सालम्य अन्तगारिका धम्मावती नाम भारतया बौद्ध
तिर्ययाथा

२०५५ सालम्य अन्तराष्ट्रिय बौद्ध ध्यान केन्द्र पाखे गवसा
गवगु वर्मा याशाम्य सारीक जुया विख्यात । १० दिन ध्यान
शिधिर भाग कया विख्यात

२०६२ सालम्य बुद्ध जयन्तीया लसताय श्रीलंका यात्रा

२०६३ साल आश्विन १५ गते आइतबार खुनु रोम, दुःख,
कष्ट भजेक देहावसान जुल ।

वस्पोलया जन्म जरा व्याधि मरणयुक्त निर्वाण कासना थाना
ध्वं सपुं समर्पण यावागु जुल ।